

308662

వైదికము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ డిసెంబరు నెల 18 వ తేది శనివారము

NO 222

సంపుటము. 2.

రాక్షస నామ సంవత్సర మాగ్గ శిర శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

సంచిక ౨౨౨

గాంధర్వ పూట

హర్షోనియములు

హిందూస్థానీ కలాపక కీర్తి
ఈ తగిలుగా ప్రశ్నోకము తయారు చేయబడినది.

1 నెం. పూట రూ. 80-0-0

8 సం॥ గారంటీ 2 నెం. పూట రూ. 20-0-0 2 సం॥ గారంటీ. వై హర్షోనియములు తృప్తికరములు కానియెడల 10 నో బలలోనగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మొత్తము 17-50 మొదల ఆశ్చర్యకర హర్షోనియములు గలవు. ఉపాధ్యాయులు ఈ శ్రేణి స్వయముగా హర్షోనియములను పరీక్షించుటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాక్ బల్లారి కృష్ణమహారాజుల వారి నాటకపాటలు సహజముగా విశేషముగా ఖచ్చితముగా విశాస జలస్యముచేసి మోసపోతును. వెల 2 రూపాయల మాత్రమే. కోనక, సింగు, గాలీ, సన్, హంబు, బ్రయింపు కైలస్య కావలసినవారు మాకు వ్రాయుదురు. మద్రాసు స్టోర్స్ సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

14 నెం. జనయుక్ట్ మోటారుబండి ప్రతికోబాన ఉదయము ౫౦ 7-80 ను కాకినాడలో ప్రాంత మునిసిపల్ కచ్చేరికి నెదుటనున్న మోటారు ట్రాన్సిట్ కంపెనీ ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫౦ 9-10 ను చేరును. తిరిగి కోటిపల్లిలో ౫౦ 10 ను బయలుదేరి ౫౦ 12-30 ను కాకినాడ చేరును. మధ్యాహ్నము, ౫౦ 1-30 ను కాకినాడలో బయలుదేరి ౫౦ 2-50 ను కాగిత గామ చేరి, తిరిగి ౫౦ 3-20 ను ఆక్రమించి బయలుదేరి ౫౦ 5-0 ను కాకినాడ చేరును నలుగురు యెక్స్ మామూలు మోటారు కార్లు ప్రత్యేకము కలయునాటికి మా కష్టపడెదమానామనది. శ్రేణిపట్టిక కోరికచాకిరి చేయవచ్చును. రంగును పేరుకలప ఆంగ్ల పటము రవళుకట్టుకలములు కలయురా భూమ్యుకంటే ధరలు తగ్గించి విక్రయించుచున్నాము.

Telegraphic Address :—Motorcar Cocanada.
The English Motor transit Company.
Automobile Engineers
COCANADA.

శ్రేణి స్వల్పము!

గుణమధికము !!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0.

తలనొప్పులనూగొన్నను, వాయువుబాట్ల పోగొట్టును

వార్షపునొప్పుల బూరిపోతును. పొట్టబొగొట్టును

వనమూలికిలచే హిందూ దేశముందు

తయారుచేయబడు వంటివందు.

మహానన గలిగియుండును.

ప్రతిజ్వరమునుండిదగిన చౌకయైన వైద్యసహాయము

అమృతాంజనము అన్ని విధముల గణమును గలిగియును.

అమృతాంజనం శిఫార్, 109, ఫ్రేంకోడ్డు, బాంబాయి
7, నెంబు నెట్టికెరి నడగాడు.

శ్రీకృష్ణ కర్ణామృత శ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం॥ గీతఫలకములు

డి. శ్రీనివాసాచార్య వారివలన పాడబడినవి

బక్కొక్కటి రు. 3

{ 12-12401 తృప్తతోయే	రాగమాలిక	{ 12-12406 నయామి-నారయణ	రాగమాలిక
{ 12-12402 హే లోకా శృణుత	"	{ 12-12407 క్షీరపాక-తరమ్	"
{ 12-12398 యష్య-తేయస్య-నగర	"	{ 12-12404 ఆత్మా-మాభ్యాసం	"
{ 12-12399 మాధా ధర్మేణ	"	{ 12-12405 మదన-పరిహర స్థితిమ్	"
{ 12-12400 కరచరణ	కాంభోజి		
{ 12-12403 హే-గౌపాలక-హే-కృపా	రాగమాలిక		

మాయొక్క ధరిలపట్టిక కొరకు వ్రాయుదు

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad

S P e n s e r & Co. Ltd., Madras.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రవచనము

ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి.

ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేయబడ్డవి.

న్ని ప్రతులే మిగిలి నుండుటకల్ల శీఘ్రములోనే వ్రాసి కట్టించుకొనవలయును.

గీత, ఆయోధ్యాకాండములు గీంపానుల కాగితములు

గాలితోబైందు గిట్టుపేరు ౧ సంపుటం రంగుపటములు 3-౦-౦

గీత, కిష్కింధా, మందరకాండములు గీంపానుల

కాగితము కాలితోబైందు ౧ సంపుటం రంగుపటములు ౪-౦-౦

మృదాకాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౦-౦

లైబరరీయేషివ్, రంపానుల కాగితములైన మంచి

అచ్చు మేలైన కాలితోబైందు పాట, ఆయోధ్యా

కాండముల చేరి ౧ సంపుటము ౫-౦-౦

డిటో అరణ్య, కిష్కింధా, మందరకాం చేరి ౧ సంపుటము ౫-౦-౦

డిటో యుద్ధకాండము మూడుభాగము చేరి ౧ సంపుటము ౪-౦-౦

శ్రీరామకాలినీర్ణయము ౦-౫-౦

(285) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందుకో,

అనంగ ముద్రాలయాధికారులు మదరాసు.

గ్యాల్వీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారు వైకిల్లు, కాన్సు, ప్రయాణికులకు స్పెషల్

కాన్సు, కావలసినవారు ఈ క్రింది ఆడ్రసుకు వ్రాయును.

ఈ కంపెనీవారు ఆంధ్రప్రదేశ్, విశేష కాలము నుండి

మోటారు వక్రమున ప్రసిద్ధిచెంది మహారాజులు, రాజులు,

జమీన్దారులచే అభిమానింపబడినవారు. మిగతా క్రొత్త

కాన్సుగాని, పాత కాన్సుగాని మంచిదిగాని తీసివేయవలగలదు.

తిరుగ మీ కాన్సును కావలసినయెడల అమ్మియియ్యవలగలదు.

ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చుటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు

కావలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానముల యావత్తును

మిగతా చౌకగా అమ్మివలగలదు. మోటారుబండ్లు అడ్డెక్య

వలగలదు.

(41) గ్యాల్వీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

24 జనరల్ పీటర్సన్ రోడ్డు

మహాంబురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమున, సమపురిధానము

ల, బోధనాభ్యాసముల గలపటమును. ప్రత్యేక గమనిక:-

గారుగూర్చివచ్చినవారు ఈ విశేషముగనవలసియు, భోజనాదికముల

ల ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ

మగును. తయారైన వైకెకటికి శిష్యాత్వముచేయుటకు స్వల్ప

ఇంఖ్యయే దీసికొనవలయును. ఈ విషయ గాఢీ వ్రాసికొనవలెను.

సర్వరోగ కుతారము.

ఈ క్రింద కనబడనివలయును కావలసిన భేదములు

లేక ఆబాలకృష్ణులకు శ్రీపురుష లింగపురుష చేరించిన

ఎప్పుడును నిరోధముగ నుండవలదు.

మనవసుందరి మాత్రము.

40 Xల దబ్బిక్రముము రూ 1-0-0

రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ

(188) 20 చీరాలబాగ్ నోడు మద్రాసు.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

మరాఠ్ వస్త్రాలు, మదరాసు ఈస్టు.

తండ్రి విలాసము:- "ఉమ్మడి-గూర్"

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టి ఇతిరక్షణకట్టిని

ర్యాపైజులకు పగుమేముల ఇమిటేషన్ కెంపు

య్య వైక్రొంతములు వగైరా కమలములున్న

పడకాసులు అశాకాసులున్న బుగారపు నగలు

య్య పైరాళ్లుగల నగలున్న, పట్టు సుమాన్యును

చేలసినవారు మా కాబలాగుండు తెప్పించుకొని

లగు తెలుసుకొని మాకు ఆర్డర్లు పంపుమరల

గాంచుచున్నాము.

(188)

ప్రకటన.

కృష్ణా మోటారు కంపెనీవారు ఏలూరు చింతల

పూడి రోడ్డుమీదను పర్యాణికుల ఉపయోగముకొరకు రోడ్డు

కృష్ణామోటారు కంపెనీవారు ఈ నెలలో కడివించు

టకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెప్పవట్టుములో ఈ

మధ్య కురిసిన అపరిమితపు కర్తములకు కార్లకు వేయు రంగులు

ఆరకును న్యూ వార్నిష్లు వేయటకు వీలుకానందున మొదట

ఎక్కడచేసికొన్న కనములకు పని ప్రారంభించుటకు అభ్యంత

రము కలిగి బిళ్లను ఏలూరుకు బుపించుటకు వీలు కలిగి

నది. కాదు. ఇట్టి సీటిలో ఆ రోడ్డు ప్రక్కను మండే

దర్బాజిగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోలుగేటు

కల్పాక్షర మోటారుబళ్ళు సడవడమువల్ల తమకు నష్టము తప్పక

దని భవిల్ దాచా తెస్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారిం

నోటిను ఇచ్చినట్టున్న అందువల్లను మాకు లయివచ్చు ఇన్వ

కుండా ఆగిపోయినట్టున్న సదకు టోలుగేటు కల్పాక్షరకు

అవి భక్తి అన్న అయిన దర్బాజిగూడెము గ్రామ మనసము

చాచుక చేయుచున్నట్టున్న వింటున్నాము ఘోరకహించిన

బ్రిటిషు రాజ్య పరి పాలనలో ప్రజలకు ఉపయోగములకొరకు

ఏర్పరచి చట్టములలో అట్టి అభ్యంతరములు నకరివల్ల మరయొ

కరు చేయు మంచి పనులను కలుగజేరవు.

ప్రపంచచరిత్ర

మొదవ సంచిక వెలువడినది.

ప్రకటన:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

శైలిసులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన

వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని

అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ

బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0

అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశమునుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము.

వియువారు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,

(17) 145, కాచిగి, మదరాసు అని వ్రాయుదు

కుంకుమపువ్వు

మృత్యుమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు

మావద్ద దొరకును. కొనవారు మార్కెటు

మీదను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగున

ఇచ్చిమాన వ్రాయవలయును:-

నామో గారాయణ అందు కంపెనీ.

(26) 21, హమ్మింగ్స్, బొంబాయి.

ఇండియామహిమ

ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేష

విశేషములకు అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక

మేమును గూరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ

మహా జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును అవశ్యముగా జూర

వలయును. ఈ పుస్తకమును వెలలేదు. కచాలాఖర్చు లేదు.

వైద్యశాస్త్ర ముఃశంకర్ నోవెల్స్,

తంకన్గూ బొంబాయి, 157 బ్రాడ్వే,

96 హాంబురోడు, మదరాసు.

శ్రీలపాట రామాయణము

శ్రీమతి పార్వతివర్ధన, అన్నపూర్ణ ప్రణేతము.

వినుటకు మిక్కిలి యింపుగాను, చదువుటకు మిక్కిలి

ఆనందకరముగానుండు 200 పేజీలుగల గ్రంథము:- వెల పుస్త

కము 1 కి, తపాలా కూలి సహా ఒక రూపాయ పది పుస్తక

ములు ఒకేసారి కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమానము.

పుస్తకములు దొరకెను ఫలము.

శ్రీమతి పార్వతివర్ధన, అన్నపూర్ణ,

శ్రీరామలక్ష్మణము, రాజమండ్రి

మన శత్రువులు.

ఇంది పొగయట్టు, సిగరెట్టు, కల్లు, సారాయము,

కాఫీ, టీ, వల్లముండు, మొదలగు అన్ని దుర్భాషములను

గూర్చి వ్రాయబడినది. బాలరకు బోధించుటకు వీలగునట్లు

82 పాఠములుగా విభజింపబడినది. 0-5-0

ఆకాశ విమానములు.

వీనిని గుఱించి యిదిగఱ కేళయను తెలుగులో వ్రాసి

యొందలేదు. ఈ గ్రంథముందు విమానముల నిర్మాణము,

అవి ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములు చక్కగా

వివరింపబడినవి. విమానములపటములు చాలకలవు. వెల 0-8-0

మదన కామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేనాము, నిక్కాక, శుక్లవస్త్రము, అలిమూత్రము,

వారింది మిక్కిలిబలమును ధాతువుల్లీ, రక్తపుడ్లిని, యావన

నుఖమును, సంతానప్రాప్తిని, నరములపట్టుమును కలిగించు

వక్రప్రసాదము. 2 పేజీలు చాలాను. 20 కు|| డబ్బీ|| రు. 1-0-0

అయ్యుర్వేద సమాజ్, పొంబాయ, గుంటూరు జిల్లా.

మహామహిమ

కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు

కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాస

మునకు వ్రాసికొనవలెను.

1 విశ్వేశ్వరీయము ౨-౦-౦

2 కొక్కొండ మాహాత్మ్యము ౦-౧౨-౦

3 సింహచల యాత్ర ౦-౪-౦

4 నోదావరి వర్ణనము ౦-౪-౦

5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము ౦-౪-౦

6 నరకాసురవిజయ వ్యాయోగము ౦-౪-౦

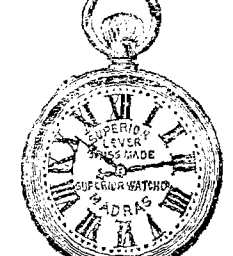
కొక్కొండ కుమారనరసింహం,

(261) రాజమహేంద్రవరము.

నువీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.

గాలునుతో సహా ధర రు 3-0-0 పోస్టేజి 0-4-0

దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారును దయచూచి

మా కంపెనీ పేరు ఎట్టివినిరాలో

ముద్రింపబడినందును. ఇది చూచు

ట కందమై తలచియున్న, దప్పు

ప్రూఫ్ అను గాను దోషముకలిగి

మొగటుపడకుట దగియుండును. పె

ట్రైమాసిక్ శోభాగమున గ్యారంటీచీటి

అతికించియుండును. సీమనుండి మా

కై తయారుచేయబడినది. కాన నెవరి

యొద్దను జిక్కుదు. ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో

తిక్కున వెలనుంచితిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప

ధరగల గడియార మిది యొకటియే యని యనుభవంబున దెలి

యును. ఇదిగఱ కనేక గడియారులు ఖర్చయి యెగ్గులా

పరిణుల నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూచుడు. మా

పట్టణమున ననేకులు కొని సంతసింపినన, నేగమాటలెందుకు?

నువీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం167, మద్రాసు.

వినోదకరమైన తెలుగునవలలు

లీలా లేక సురేంద్రనగరములే:- ఇంగ్లీషు

మనోధర్మము చావల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినవి. 1-0-0

యశోధర:- ఇందోకయువతి తనమగనివైగల

ప్రేమకై పడరాని పాట్లుపడి యున్న తస్థితికిదెప్పును. 0-12-0

మనోరమ:- మగకు వెటకేగి రాక్షసునొద్ద జిక్కు

కొన తన సామర్థ్యంబుచే విడిపించుట. 0-10-0

జగదేకరంభ:- అన్నకై పడరాని పాట్లుపడి

యున్న తస్థితికిదెచ్చు సామర్థ్యశక్తికథ 0-10-0

సహనోదరవాంఛ:- తిమ్మకవి బుద్ధిలేక

కలహించినను అన్న నోర్యవలయుననుటకు బోధించును. 0-4-0

అత్తలార్పాటమునకోర్యని కోదండరథరాపం 0-2-0

మిత్రద్రోహము:- స్నేహద్రోహమున నశించినచరిత్ర 0-8-0

సహదేవశాస్త్రము(గొడ్డలికెళ్ళ) తాత్పర్య సహితము 0-2-

వికోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము (మొదటి భాగము). 0-8-0

చిరునామా:- నా మునుస్వామి మొదలయియార్.

6, వెంకటేశ మేష్ట్రపేటి, మదరాసు

నోటీసు.

ది గుంటూరు కాటన్ జ్యూటు అండు
పేషరు మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్డు.

ఇందు మూలముగా సర్వజనులకు తెలియ
చేయునది యేమనగా, యీపైని వుదహరించిన
యంత్రశాలయందు ఆ 1916 సం॥రం 15 జనవరి
తారీఖునుంచి 30 నవంబరు 1916 సం॥రం తారీఖు
తో అంత్యమయ్యే 10½ మాసములకు సంచలు
తయారుచేయుచుకొను హక్కును కంపెనీయొక్క
రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసువద్ద గుంటూరుపట్టణమందు గాట
సారుల బంగారాకు యెదుట $\frac{1}{1805}$ కవాటసంఖ్యగల
గృహమువద్ద యీనెల 26, 27, 28 తారీఖుల
యందు ప్రతిరోజు మధ్యాహ్నం 3 గంటలు లగా
యతు 6 గంటలవరకు జరుగజోవు బహిరంగమైన
వేలము మూలముగా అమ్మబడును. ఎక్కువపాట
దారుని పేర పాట ఆఖరు తేదీయగు 28-12-15
తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు కొట్టివేయ
బడును. అనగా ఆయన పాటపైన ఖాయపర్చ
బడును.

సదరు వేలము పాట యీక్రింది షరతులకు
లోబరచి పాడబడును.

1. సదరుయంత్రశాలయందు మామూలుగా
జనిచేయుచున్న 50 యాబదిమగములు గలవు.
500 అయిదువందల పౌనులు తూనికెగల పుట్టెను
గోగునారను సదరు యంత్రశాలయందు సంచలు
గా తయారుచేయుటకు కంపెనీవారికి ఆఖరుపాట
దారు యిచ్చుటకు కంపెనీవారు అంగీకరించు
రేటుచొప్పున అగు మొత్తము పాట మొత్తమై
యుండును.

2. ట్యూలునేత కాకుండా "44x28", "40x29",
"34x28" కొలతలుగల సాదాసంచలును కంప్ర
క్టర్లు సప్లయచేయు వకటవరకం గోగునారతో
కంపెనీవారు అన్నిఖర్చులను భరించి తయారు
చేయుదురు కంప్రక్టర్లు సప్లయచేయు నార
వి శా ఖ పట్టణం ప్రాంతాలయందు కంట
తాలూకు శ్రేష్ఠమైన నార గా వుండవలెను.
సదరు నారను కంప్రక్టర్లు తన లేక
తమ ఖర్చులతో ఖరీదుచేసి తూచి కంపెనీవారు
పనిచేయు యంత్రశాలయొక్క హాలునందు వక్చ
గించవలెను. కంప్రక్టర్లు యంత్రశాలయందు
తయారుచేయబడు సంచలుబస్తాలను యేరోజు
కారోజు అనగా ప్రతిరోజు వక్చగించుకొని ఆ
వెంటనే యంత్రశాల ఆవరణమునుండి తీసికొని
పోవలయును.

3. యంత్రములు చెడిపోవడము లేక విరిగి
పోవడము యంత్రములకు అవసరమైన నిలువ
సామానులు, యంత్రపు భాగములు, యూరోపు
నుండి రాకపోవడము వనివాండ్ర సమ్మెకట్టు మరి
యు కంపెనీవారికి అలవడని యితర సంగతులుచే
ఆగిపోవడము గాక క్రతి మాసమునందు 20
యిరువై రోజులకు తక్కువ కాకుండా పని చేయు
టకు కంపెనీవారు పూనుకొనుచున్నారు.

4. కంప్రక్టర్లు సప్లయ చేసిన నారతో
సాధ్యమైనంత లాభకరముగా పనిచేయుటకు కంపెనీ
వారు పూనుకొనుచున్నారు. గాని రద్దుకు పూచీ
దార్లుకారు.

రద్దును డబ్బుపేకరు అను యంత్రముచే కాగు
పరచి పనిచేయుమని కంప్రక్టర్లు కోరే యడల
కంప్రక్టర్లు లేకుండు అదనముగా ఛార్జీ చేయబడును.
సదరు అదనములేకుండు కంపెనీవారి వలన నిర్ధారణ
చేయబడును.

5. యంత్రశాలకు పూర్తిగా పని గలుగు
లాగున అవసరమైన మొత్తపు గోగునారను సప్ల
య చేయుటకు కంప్రక్టర్లు పూనుకొనవలెను. ఆ
మొత్తము పరిమితి కంపెనీవారు ముందుగా తెలి
యపరుతురు.

6. కంపెనీవారు తయారుచేయు సంచలను
బస్తాలుగా కట్టుటకు అవసరమైన తాళ్లు కంప్రక్టర్లు
సప్లయ చేయవలెను. బస్తాలు కట్టుటయందు వుప
యోగించు గోనె గడ్డ కంప్రక్టర్లు యిచ్చు నార
తో కంపెనీవారు తయారు చేయుదురు.

7. ఎక్కువ పాటదారుని పేర పాట ఖాయ
పరచినవెంటనే సదరు కంప్రక్టర్లు రు 5000-
అయిదువేల రూపాయలను కంపెనీవారివద్ద ధరా
వతు చేయవలెను సదరు మొత్తము కంప్రక్టర్లు
షరతు ఆఖరు మాసమునందు అనగా 1916 సం॥
నవంబరు నెల క్రింద చూచుకొనులాగున కంపెనీ
లేక్కలయందు జమకట్టబడును. ఆఖరు పాటదారు
సదరు ప్రకారం రు 5000- అయిదువేల రూపా
యలు ధరావతు చెల్లించుటకు తప్పిపోయ్యేయడల
సదరు కంప్రక్టర్లుకు గల హక్కును తిరిగి వేలము
పాడగా వచ్చునప్రమును కంప్రక్టర్లువలన వసూలు
చేయబడును.

8. ఎప్పుడైనను మిల్లు పనిచేయుటకు అవసర
మైన గోగునారను సప్లయ చేయుటకు కంప్రక్టర్లు
తప్పిపోవుటవలన మిల్లు పనిచేయుట ఆపుచేయు
వలసి వచ్చేయడల అట్టి ఆపుడలవలన కంపెనీవారికి
కలుగు నష్టములకు కంప్రక్టర్లు పూచీదారుడుగా
వుండవలసివది. నష్టము నిర్ధారణ చేయుటలో మిల్లు
ఆపుచేసిన తేదీకి వెనకటి 30 ముప్పది రోజులలో
తయారు కాబడిన సరకుయొక్క డెయిలీ యావ
కేజుమీద ఏర్పరుచబడును.

9. సదరు కంప్రక్టర్లు షరతు కాలములోపున
కంప్రక్టర్లు సప్లయచేయు నారమట్టుకు షూత్రమే
పనిచేయుటకు కంపెనీవారు పూనుకొనుచున్నా
రు. కంపెనీవారి సమ్మతిపైన కంప్రక్టర్లువలన
ఆక్రమణకాబడిన కంపెనీవారి తాలూకుకొట్టులేక
కొట్టు లేక నిలువయుంచుకొను స్థలము షరతు
ఆఖరున తక్షణము ఖాళీచేయవలయును.

10. కంప్రక్టర్లువలన కంపెనీవారికి డెబీవరి
చేయబడిన గోగునారను సంచలుగా తయారుచేసి
నందుకు అయిన ఖర్చులు అనగా కంప్రక్టర్లు లేకు
ప్రకారము అయిన ఛార్జీ 15 వదిపేనురోజులకొక
తూరి అనగా గత 14 పనునాలుగు దినములకు
అయినఛార్జీ వదిపేనవ రోజున కంప్రక్టర్లువలన
కంపెనీవారికి యివ్వబడవలసివది. అట్లు చెల్లించుట
కు తప్పిపోయిన యడల తప్పిపోయిన ప్రతిరోజుకు
రోజు 1-కి రు 50- యాబదిరూపాయలు చొప్పున
అపరాధము కంపెనీవారికి కంప్రక్టర్లు చెల్లించ
వలయును.

గుంటూరు. } పైండా-వెంకటచలపతి.
12-12-15. } లింగమల్లు-రామచంద్రరావు.
శక్రటరీలు అండు బ్రజరద్దు.

నోటీసు

తిరుమల, తిరుపతివగైరా, దేవస్థానమున
ఈ 1915 సం॥రం అక్టోబరు నవంబరు నెలలలో
రాబడి, బంగారు, వగైరాలు ఈ దిగువ కనిన
వాటిని, ఈనెల 20 వ తేదీ వరకు 11 ఘంటలకు
తిరుమల దేవస్థానముఖజానావద్ద, యేలం వేయ
బడును. యేలములో సవాలుచేయ కోరువారు,
దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా 100 రూపాయలు
సంచకారముకట్టి, సవాలుచేయవలసివది.

సుమారు మొత్తం.

1. బంగారు (దఫాకు తులాలు 20 వతుం) తులాలు. 825
2. బంగారు నాణ్యములు (వకలాటు) రకం. 10
3. వెండి (దఫాకు 1000 తులములు వంతున తులాలు. 7517
4. వెండి నాణ్యములు (వకలాటుగా) రకములు 7
5. హలీ రూపాయలు (రెండూలాటుగా)రు. 4136
6. తేగడరూపాయలు (దఫాకు 1000 వం) రు5500
7. తేగడపైసాలు (వకలాటుగా) రూ. 486
8. తామ్రము (వకలాటుగా) శేర్లు. 569
9. పాత్రలు. (వకలాటుగా) 359
10. వస్త్రాలు వగైరాలు
11. జనీవగైరాలు.

పి. రామరావుగారు,

శివారాజకర్తగాన.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

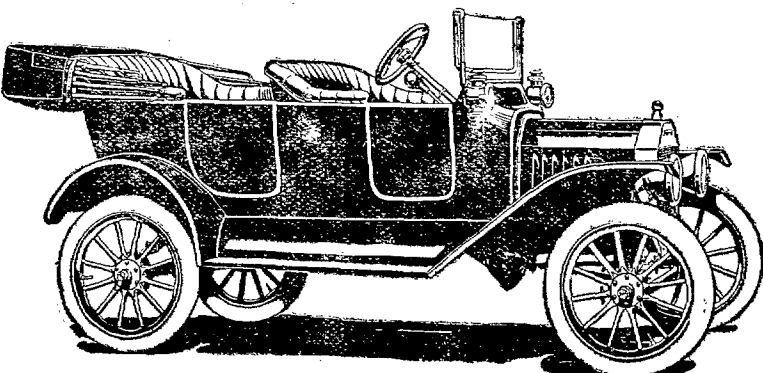
పైకప్పు పునుసేసరు ముందుండు ఎలక్ట్రికుడిపములు, బిగులు, స్ప్రింగ్ మోటారు, వంతుల్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని చుట్టూగా కొనవలెను. ఏలన
నిన ఇది అందరికిని గూడ నుపయోగించును. ప్రత
ప్రమగు సామగ్రిలతో ప్రజీలుగు పనివాండ్ర
వలన నీబండ్లు చేయించబడినవి.

ఈ బండ్లు చాలతేలిక చాలమన్నిక గలవి
గాన వీనికి చుర్రావత్తులన్న చాలతేక్కువ.

ఉత్కృష్ట అగ్ని పరీక్ష చేసి ఈబండ్ల కుపయో
గించి ఆఉత్కృష్టాల బలమైనదిగాని చాల తేలి
కైనదిగాన విజువహాయు.

ప్రపంచమందు పాడబడుచున్న మోటారు

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు సకపాటుకన్న హెచ్చుగా
నన్నవి.

ఈబండ్లకు మీరు తెట్టుబడి వెట్టిసామ్మం
తయ సర్దుకొనగలరు.

ఈబండ్లమీద ప్రపంచమందు దన్నీ జేకముల
లోన ప్రయాణము చేయవచ్చును.

కానీ దీనికి ఇక్కడ కొనదు

ఈ రు 20 లోగ తేదీ నాటికి 30 బండ్లు స్త్రీయ
కులలో వచ్చును.

పిమ్మట ఆకాశంగము కజగటండ ముందు
గనే మాట ప్రాయదా.

మావిలాసము!— ఓక్క అండు కంపెనీ మదరాసు.

సహకారోద్యమము

చివరగా వెలవచ్చు సహకారోద్యమము.

తెనాలి తాలూకా చివరగా వెలవచ్చు సహకారసంఘముయొక్క జార్జి కోల్స్ పా నెల 5 తేదీన సాయంకాలము 8 గంటలకు తెనాలి డివిజన్ ఆఫీసున జె. హుస్సేన్ ఖాన్ సాహెబు బహదూర్ గారి యాధిపత్యము క్రింద జరిగినది. తత్పరముగా తెనాలి ప్రేక్షకుల శ్రీ మేజిస్ట్రేటు భరణగిరి మార్గముగాయూజు పంతులుగారు, పాన్ వాడ గానకోటి పంతులు బి. ఏ. గారును సహకారసంఘముల యొక్క సెక్రటరీ ఎం. ఆర్. చలపతి రావు సాయము గాను జె. తాలూకా డివిజన్ ఆఫీసు చురుకొనెడి, పాన్ వాడ, యానమర, కర్నూలు, పెదపూడి, మోపూర్, మాదిపూడి, కంభం, తెనాలి, యందూరు, తూములూరు, చందోజు, బుద్ధులపాటిపాలెం, మంజుగూడపాలెం, సహకార సంఘముల మొదలగు, మందూరు, పెదగావలపాడు, నడిగడ్డపాలెం, చింతమి ఆగ్రహారం వగైరా యెట్లు ప్రక్కల గ్రామముల రెయితులు, సంఘముయొక్క మొదలగు గ్రామములు మొత్తమునుగూడ 300 మంది ప్రేక్షకులు సభ నలంకరించిరి. సంఘముయగు దంతులూరు వేంకట్రాజుగారి తిరుపతిపాఠశాలనుండి వారు వచ్చిరి.

21 మంది మొదలగు సంఘముయొక్క పనులు ప్రకటించిరి. పంచాయితీ వార్షికాంశమున మొదలగు తిరుపతి సంఘము ప్రధానముగా గ్రహించిన పనులు నిమ్మలూరు లకు చేర్చుకొని సమీపమున గావుననే సంఘమునందు నూతన మొదలగు చేర్చుకొని సమీపమున గావుననే సంఘమునందు ప్రధాన సంవత్సరముగానే సమీపము ఎత్తివేయవలసి వచ్చినందున సభ్యులు సమావేశమున వచ్చి, ఇట్టి నిర్ణయమునకు సంఘము సామింపి అంగీకరించిరి. అభివృద్ధి కోసము ప్రజోపయోగ కార్యములందు పట్టుదల గావించుటకు అలవాటు పడినట్లును, సంఘమునకు ఎన్ని ఆంధ్ర రాజ్యమునకు నడుమ కార్యభారము వహించి పని చేయును సంఘపురములు పోరంబించినది మొదలు నడిపించు సంఘములకు వెనెడెంటు గానుండి బుద్ధివంతులను మందరాస్త్ర పంతులుగారు సంఘమును ఉన్నతి కలిగించి తీసికొనివచ్చినందున వారికి కార్యదర్శిగాను వందలము లిచ్చుచున్నాడు. రెండవ వత్సరమున యిట్టి విధిని మరల నిర్వహించుటకు 1911-1912 తేదీ జరిగిన సహకార సంఘముల ప్రయత్నమున ప్రయత్నము చేయుచున్న పంచాయితీ వారులతో ముఖ్యము తొలగించి చరియించిరి, నియమించు కొనవలసి వచ్చినది. అట్టి సందర్భమున సంఘపురములకు ప్రయత్నముగా జూచుచున్నది.

1910-1911 సంవత్సరమునందు 22 గురుకు 1911-1912 సంవత్సరమునందు 18 గురుకు 1912-1913 సంవత్సరమునందు 10 గురుకు 1913-1914 సంవత్సరమునందు 34 గురుకు 1914-1915 సంవత్సరమునందు 18 గురుకు మొత్తముగా 102 మొదలగు చేర్చుకొనబడిరి. వీరలలో యితర గ్రామములకు కేసులకు 2, చురపాలెంపంతులకు 2, అప్పల సకాలము లో చెల్లింపక పోవుటకు 1, మొత్తము 5 గురిని సంఘము నుంచి తొలగించి వారి భాగమును కారలకు యిచ్చితిరి. తొలగింపబడినవారిలో కాక 1915 సంవత్సరం వాళ్ళ మా పాంతుల వరకు 97 గురు మొదలగు 588 భాగములు కలిగి యున్నాడు. వీరలలో బ్రాహ్మణులు 8, క్షత్రియులు 14, కమ్మవారు 28, రెలగవారు 3, పారిలు 1, కమ్మరులు 2, కళామంతులు 1, ఉప్పులు 80, మాదిగలు 2 వీరలలో నడిమిది తప్ప మిగతవారు ప్రతి సంవత్సరము తమకు కావలసిన ఋణములను పుచ్చుకొనుచునే యున్నాడు. రాజోపు సంవత్సరము సర్కారు నిర్ణయములలో నింకను యెక్కువ మొదలగు చేరుకు రని కార్యదర్శిగారు తెలుపుచున్నాడు.

సంఘముయొక్క పరిపాలన పంచాయితీవారు చేయువలసి యున్నది. పంచాయితీవారు సంఖ్య 5. 1913-1914 సంవత్సర పౌరసంఘము నియంత్రణ ననుసరించి మరల పంచాయితీవారు ఎన్నిక జరిగినది. వెనెడెంటు నుండరావు పంతులుగారు తప్ప మిగతావారు మాన్యుడిరి. వీరలలో బ్రాహ్మణులు 2, క్షత్రియులు, 1, కమ్మవారు 1, ఉప్పు 1. వీరందఱు నువత మాగా వ్యవహారములు నలువలసి యున్నది. 1914 సంవత్సరము ఆగష్టు మాసమునకు సంఘముయొక్క లెక్కల వార్షిక సమీక్ష వెనెడెంటు గారే జరిపిరి. వారి వెనెడెంటు గారికి

కోరికనువాది యుద్దోగ ముండుటలను మిగతావారుల క్యవసాయదారు లభుటలను క్యవసాయపని తరుణముగా వార్షికము విస్తారమును ప్రతిదినము లావాదేవీలు యుండుటలను ఒకగుమాస్తా యవసరమునువలన 1914 సంవత్సరం ఆగష్టు మాసమునండి ఒక ఏనాదికు ప్రవాని స్వల్ప జీతమును గుమాస్తాగా నియమించిరి.

1910-1911 లో 7 పంచాయితీ మొదలగు 1911-1912 లో 19, 1912-1913 లో 29, 1913-1914 లో 80, 1914-1915 లో 48 సభలు జరిగినవి

సంఘముయొక్క ఋణాధికారము ప్రధానమున 4000 లు గా నుండెను. 1918 సంవత్సరమునందు 6000 లకును 1914 సంవత్సరం అక్టోబరు మాసములో 10,000 లకు పెంచుకొనబడినది. ఈ ఋణాధికారముతో సంఘము పంతులు కొంతవరకు తృప్తికరముగా జూరగలవు. సంఘమునకు కొంతవరకు తెనాలి డివిజన్ కార్యమునందును తెచ్చు కొనబడుచున్నది. అట్లుంటు లెక్కలు 100 కి సంవత్సరము నకు 1-8-0 లు. తృప్తికరమునందును కె. చంద్రాను అంది ఒకరు 1000 లు, పాకిలంటూరు నుంచి ఒక స్త్రీ 1000 లు ఆ మొదలగు 1000 లు ఈ సంఘమునందు ఆచ్చు చున్నది.

మొదలగు సర్కారు సేవను, ఒకవది త్రేయమునకును ఒక, క్యవసాయభర్తలను, గృహభర్తలను, వీరలను మాత్రము సాత అప్పులు తీర్చుటకు అప్పులు అప్పులు చేసినందున యిచ్చు చున్నాడు. సంఘముయొక్క మొదలగు యితరములైన పారి బాకీల తీర్చుట విధియైన పెట్టుబడికి తగినంతవరకు లేక పోవుటచేత, అందరియొక్క పారిబాకీలను వీరలయొక్క పారి బాకీలైనను తీర్చుకొని వారలను ఋణములకుగా జేయుటకు ప్రయత్నములు నలువలసియున్నది. ఈ కార్యము నెరవేర్చుకొనుటకు సంఘము సహకారధర్మముతో కొంతవరకు నెరవేర్చవలసియున్నది. ప్రధానమునందు మొదలగు పుచ్చుకొనిన అప్పులు ప్రయత్నముగా తీర్చిపొందెను. బట్టాదాచేయబడిన అప్పులు నూటికి 99 వంతులు వామితుమిదనే యిచ్చు చున్నాడు.

1910-1911 సంవత్సరములో 1100 లును 1911-1912 లు 2920 లును 1912-1913 లు 4065 లును 1913-1914 లు 4685 లును 1914-1915 లు 9255 లును అప్పుగా నియమించినవి.

వీరలకు ఉప్పురి మొదలగు ప్రతి అప్పులను స్వీకరించు వారు లోపలనే చెల్లించుచుండ కైకల మిగతావారులను వాయిదామీరిన వారు మాన్యుటలను వాయిదా చెల్లించు. వాయిదా మీరిన అప్పులను మాన్యుట ప్రస్తుతము వెలవచ్చునట్టివిధిం చున్నది అపరాధము 1-0-8 లు 3-0-0 లకు పెంచు కొనబడి యాచెడ్డయలవాటు మాన్యుచున్నది.

1910-1911 లో రూ 5-5-10 లును, 1911-1912 లో రూ 42-4-8 లును, 1912-1913 లో రూ 72-8-10 లును, 1913-1914 లో రూ 80-4-5 లును, 1914-1915 లో రూ 148-18-1 లును, మొత్తముగా రూ. 348-15-5 లు లాభమునందు దీని తెనాలి డివిజన్ కార్యములలో జరిగినది.

అసంతకము తెనాలి డివిజన్ సహకారసంఘముల ఇన స్పెక్టరు ఏ ఆర్. చలపతిరావు సాయము గాను గుంటూరు జిల్లాలో 41 గ్రామసంఘములు, 6 వగరసంఘములు, 1 యూనియను, 1 జిల్లావ్యాప్త గుంటూరునుగిరినల్ వాళ్ళయొక్క సంఘము యొక్క కలవరము, యునియను వాళ్ళయొక్క సంఘము రీసంవత్సరములో రూ 449 మొత్తముగల సేవింపు డిపాజిట్లు నడిపియు యిట్టి డిపాజిట్లు వసూలువచ్చుటకు ప్రతిసంఘము ప్రయత్నింపవలసి యుండుననియు చున్నవసంఘముయొక్క మొదలగు మన్నిన వరసంపాంతులుగాను సహకారసంఘములయొక్క ఉపయోగములనుగూర్చి తదంతరం స్టేషనరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటు భరణగిరి మార్గముగాయూజుపంతులుగారు మా సంఘమును యంతరం వృద్ధిలోనికి తీసికొనిరావలసిన దనియు పురారసకాలమును మనదేశమును సహకారధర్మము నెరవేర్చు సంఘములకులకు ఉదాహరణములు చూపుచు నుపన్యసించిరి. అగ్రాసవాధిపతి అప్పులనిచ్చుసంఘము తేర్చుకుంటు యేగాక, మా గాననరుపాదులకును, గ్రామ ఆరోగ్యవృద్ధికిని పంచాయితీల కేర్చువలసియునని యుపన్యసించిరి. అగ్రాస వాధిపతికి వందలములతో సభ ముగిసెను. ఒక విశేషము.

బళ్లారి సరసవిద్యోగిని సభవారు

1915 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 18 తేది ఆదివారము

సాయంత్రము 4-30 గంటలకు

పాంచాలి స్వయంవరము

అను నాటకమును

విక్టోరియా కాలిక్యులలో ప్రదర్శించెదరు

టికెట్లధరలు నూములు ప్రకారమేను.

బి. మాధవరావు,

జనరల్ మేనేజరు.

రావుబహదర్ సి-హెచ్. గాడు,

ప్రెసిడెంటు.

శ్రీజానోదయ సమాజము, నెల్లూరు

ప్రహ్లాద

1915 సం॥ డిసెంబరు నెల 18 తేది శనివారము

రాత్రి 9-30 గంటలకు

పాదుకా పట్టాభిషేకము

18 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము

5-30 గంటలకు

సారంగధర

21 తేదీ మంగళవారము రాత్రి 9-30 గంటలకు

నెల్లూరు పురమండరమున ప్రదర్శింతురు.

రేట్ల వివరము

సీజా టికెట్లు	దివ టికెట్లు
6 జ్యూడ్ రూ. 8-0-0	8-0-0
1-వ తరగతి 5-0-0	2-0-0
2 " " 2-8-0	1-0-0
3 " " 1-4-0	0-8-0
4 " " 0-4-0	0-4-0

యం. నుబ్బారావు. ఎం. ఎ. వైస్ ప్రెసిడెంటు

కె. వెంకట్రామయ్య బి. ఎ. వి ఎల్.

ప్రెసిడెంటు.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

స్పెషలువర్క్కు డిపార్టుమెంటు

మూడికాల్వల సెక్షను

ఎం. ఎం. నెం 30 రు. సరకుల కంట్రాక్టు-ముడికిని ఎత్తుటకు.

ఉక్కు బాల్వీలు.

ముడికిని ఎత్తుటకు 400 ఉక్కు బాల్వీలు

అను సప్లయ చేయుటకు టెండరులు కావలెను.

19-1-1916-వ తేదీ బుధవారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటల వరకును కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటుగారు టెండరులను పుచ్చుకొందురు.

కార్పొరేషను నియమా ఆఫీసరు వారికి రు 2-0-0 లు కంపురు దరఖాస్తు పెట్టిన యెడల టెండరు కంట్రాక్టు నమోదా అచ్చుపారములను వారిచ్చెదరు. ఆ సొమ్ము ముజరా యియ్యబడదు.

టెండరులను పంపగోరువారు రివిన్యూ ఆఫీసరుగారి మొదలగు 50 లు ధరావతుచేసి రసీదు పుచ్చుకొని ఆ రసీదు టెండరుతోగూడ పంపవలెను.

సేవియత పార్కు } కె. ఎం. మెడలే

15-వ డిసెంబరు 1915 } స్పెషలు ఇంజనీరు

శ్రీగర్భ గారి పర్యటనము

ఈనెల 15-వ తేదీన ఉదయము 7-15 గంటల శ్రీవారు తెనాలికిరాగానే తెనాలినుండి గుంటూరుకు చేరుబడుచున్న ఇనుపదారిమై రైలుబండిని మొదటిసారి నడిపించుటకే శ్రీవారు వచ్చిరిని ప్రజలనుకొనిరి. ఈధూమశబ్దప్రధమసంచారము జన కరిసెలతో జరుగునని యనుకొనిరిగాని ఇపుడు జాతానెలవరకు జరుగదని తెలియుచున్నది.

శ్రీవారికి గుంటూరులో గొప్పస్వాగత మొసగబడిన దనుట నిశ్చయము. ఏమిత్తూ లంకారము లధికముగ చేయబడ లేదుగాని విస్తారముగ శ్రీలంక, పురుషాక్ష, బాలయన, కృష్ణు లను క్రతిస్థలమునకు గుంపులు గుంపులు గూడియుండిరి. సన్మాన సంఘమునకు జిల్లా జజ్జు ఫెర్నాం డెజ్ గార ధ్యక్షులుగా నుండిరి. సన్మాన సంఘము వారు శ్రీవారికి తోటించుచుండిరి. ఈతోటించుటకు సాలక సంఘా ధ్యక్షులు పాత్రత్రములు కందరికిని ఆహ్వానములనందిరి. చాల మంది శ్రీలంక పురుషాక్షులు వచ్చిరి. ఈహిందూ భారతీయ విహార గృహారామమున జరతుండినది. శ్రీవారచటికిరాగానే ముఖద్వారముననే సన్మానసంఘసభ్యు లందఱును స్వాగత మొనరిగి వివిధవిధములకు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ మాపించిరి. ఈ వివిధములన్నిటితోను లంబాడీశ్రీల గృహ్యము పెక్కుమంది నాకన్నించిరి. శ్రీవారచట సభిక కాలము నిలచి తిలకించిరి. రెండవది శ్రీతాపధానము. ఇరువున ప్రసీదులు శ్రీతరచన మాత్రముననే యుండోయల యభిప్రాయములను తెలుపుకొనుటకు శ్రీ వారు వీ ట్లిం చిరి. వీ మ్మట శ్రీ వారు ప్రధాన ముం ది రమున కేగి యచట జలతరం గమును చూచిరి. గుంటూరు పురవాసియగు నొక నిపుణుడు వీరా మృదంగముల సహాయమున జంత్రిగాన మొనరించెను. వీమృట స్వగృహవహగమున శ్రీవారు స్వీకరించి యచటకు వచ్చినవారందరితోను కలిసి మెలసి సంచరించిన వీమృట బాసలచూ కాల్చుబడినది. చాత్రి గుమారు 7 గంటల వేళ శ్రీవారు తోటనుండి వెడలిరి.

ఈనెల 16 వ తేదీ యుదయమున శ్రీవారు పెక్కు స్థలములను చూచిరి. సుధాగర్భము డిప్రొటికలెక్టరు జనుంఁచి రామయ్య పంతులుగారు మున్నగు వివిధ్యు ఆద్యోగులతో ముచ్చటించిరి. సాయంకాలము పాశ్చాత్యవిహార గృహమునకు వెళ్లిరి.

ఇంత వరకును సర్వమును సక్రమముగనే జరిగినది. శ్రీ వారిరాకవలన తంతిరా వ్రాధికముగ నుండునను విషయమునా కాఖివాడుగమనించియుండవలసివచ్చిన యేర్పాటులుజరుపబడ లేదు. శ్రీవారికి పంపబడిన స్వంతింతివాత్తలును పత్రికల తంతి వాత్తలును చాల విస్తారమైనవి. శ్రీవారి యుగవ్యాస ముద్రాక మున 11-30 గంటలకు తంతి కార్యాలయమున కంపబడినను సాయంకాలము 5-30 గంటలవరకును పంపబడుటకు వీలు కలుగలేదు.

ఈనెల 17 వ తేదీన శ్రీవారు బెజవాడలో మొదట ఏ. వి. ఎల్. ఎస్. కళాశాలకు వెళ్లిరి. అచట ప్రసిద్ధులు రికరెండు జే రాయస్రామి వొరగారును సహాయపాధ్యాయులు శ్రీవారికి స్వాగత మొసంగి శ్రీవారు రైతుగతులను చూచిన పిదప మేడమీదనున్న సభాభవనముకు వెళ్లిరి. అచట చాలమంది విద్యార్థులు సమాజేత మొందుండిరి. అచట ప్రసిద్ధ పలు గారు శ్రీ వారికి పుష్పహారమును సమర్పించి పం ద న ను జేసిరి. శ్రీ వారు కళాశాల వారి సత్కార్యవరత్తులను గొనియాడి విద్యార్థులకు హితబోధ చేసిరి. వీమృట కరతాళధ్వనులు చెలరేగుచుండ శ్రీవారువిద్యుచ్చటకునుగిరిహించి కట్టబోస్తూ పాతకాలకేగిరి. అచట ప్రధానోపాధ్యాయుడు ఎన్. ఎస్. శంకరాచార్యులుగారు శ్రీవారికి స్వాగత మొసంగిరి. అపుడుపాతకాల జరుగుచుండెను. శ్రీవారికి స్వాగతమొసంగుటకు శ్రీవారి నిబంధించుచు విజయమును కాంక్షించుచు ప్రత్యేకముగరచబడిన గంపు తాంధ్ర గీతములను కొందరు విద్యార్థులుచదివిరి. శ్రీవారుపాత కాలలోని విధానమున ప్రశంసించిరి శ్రీవారియగమగ్నమై గ బెజవాడవ్యాసవాడి జే. శంకటరత్నముగారు పాతకాల కురు 50 లవార్చికము నేర్పరచినది సుదకుబడినది. వీమృట అమెరికా ఎవాంజెలిస్టు లూ ద రు ను మిషను వారి బాలికా పాతకాలకు శ్రీవారు వెళ్లిరి. కార్యనిర్వాహకురాలగు ఎం. సి. క్నా నుకన్యగారు శ్రీవారికి స్వాగత మొసంగిరి. శ్రీ వారచట బోధసాధ్యసన, మాదిరి తరగతులను చూచిరి. శ్రీ వారు రామేశ్వరమందిరి కలెక్టరుగారి బంగళాకు వెళ్లిరి. అచట

భోజనముచేసి శ్రీవారు సపరివారముగ విద్యుచ్చటకులనై తెనాలికి బయలుదేరి కలెక్టరు పేజరు బాంట్సుగారు గూడ శ్రీవారితో వచ్చిరి. వారందఱును సుధాగర్భము 1 గంటకు తెనాలికి వచ్చిరి. సుధాగర్భము 1-30 గంటలకు స్వేము రైలుబండిమీద తెనాలినుండి బయలుదేరు బాపట్లకు వచ్చిరి. అచట సబు మేజిస్ట్రేటుగారును యూనియను చెయిర్మెనుగా రును రైలు ప్రేక్షకుయొద్ద శ్రీవారికి స్వాగత మొ సంగి ధ్వమాలా లంకృతులను గాదించిరి. వీ మ్మట శ్రీ వారు రత్నక నేపారు మ్రాత్యపురమున నేర్పరచిన అపరాధులకు ఎరుకలవాండ్ర కరణాలయమునకు వెళ్లిరి.

స్వాగతమిచ్చుట.

అక్కడకుగవర్నరుగారు వచ్చినతోడనే, కర్నూలున్నా నకుగారు, స్వాగతమిచ్చించి ఎరుకలవాండ్లు పని చేయుచున్న స్థలములకు తీసికొనివెళ్లి కనుపర్చిరి. ఎరుకవాండ్లు తయారుచేసిన బట్టలు, చాపలు, త్రాళ్లు మున్నగునవి ఒక పంపిరినా ప్రదర్శించబడినవి. వారిని గవర్నరుగారికి చూపిన తరువాత గవర్నరుగారికి స్వాగతముగాను స్వాగతప్రము నందిరి.

గవర్నరుగారి యువస్వాగతము.

వీరి స్వాగతప్రమునకు గవర్నరుగారిల్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ధర్మమును శ్రేయము అందించేయబడిరి. కాని శ్రేయ వృత్తిగ వెట్టుకొనిన వారిని పట్టుకొనుటకు చేసిన ప్రయత్నము తింతవరకును అంత ఎక్కువ జరుగదుకాలేదు. దీనికి దొరతనమువారి నిర్లక్ష్యముగాని, ఉపేక్షభావము గాని కారణముకాదు. ఇట్టివారిని మంచిత్రులలో ప్రవేశ పెట్టి వారిని బాగుచేయుట డిక్షుని ప్రభుత్వమునా రివరకే గ్రహించిగా న్ని కా న న ము ల ను చేసిరి. వీరిని సంస్కరించి వాగు చేయుట కెన్నియో కష్టము లున్నవి. ఈ విద్యాభార మెరినెట్టి మీద పెట్టుటకు ను అట్టి వారిని నుల భయగ నిర్ణయించాలము. రత్నక నైత్యమువారితయో నిండు విషయమై పనిచేయుచున్నారు. దొరతనమునకును వీరందఱు పనిచేయుచున్నందున మేమువారికి కృతజ్ఞులమైయున్నాము. ఈ సమస్యనువిష్కటకు సరి చోట్లొస్తూఅర్థగారింతయు పని చేసినందుకై వారి ఉదారాలోకములను మిరలెత్తము గా ఘించినారు. నేనును మితోకలిసి వారిని కొనియాడుచున్నా ను. ఈనెట్టెంటులనుజెట్టి ఎంతోకాలము కాలేదు. వీరివలన కలిగిలభము రెంతయో ప్రాత్యహా జనకములుగ నున్నవి మిగు నిర్వహించబడిన కార్యమునందు నాకెంతయు సాను భూతి యున్నది.

గవర్నరుగారు అక్కడనుండి వెట్టుటకుపూర్వము వెం కలుగనందు వొంగలనేనిధముగ లాంగడియుదురో ఆవిధము నంతను పోలీసువాడు కనుపరచిరి.

యానాదుల సెట్టిమెంటు

ఒకగంటయుండితరువాత, గవర్నరుగారు యానాదుల సెట్టిమెంటును చూచుట కేగిరి. ఈసెట్టిమెంటును అమెరికను బాప్టిస్టుమిషనువారు సెట్టిబోపించుచున్నాను. రికరెండుకర్మ గు గారును వారిభార్యయు వీరినెకొగ్గిని సెట్టిమెంటుచూపించి పగా శ్రీవారుచూచినవారికి సంతసించి తరువాత మిషనువారి కృత్యాలయమునుదర్శించి 6-30గంటల ప్రేక్షకులకుచ్చి 7గంటల నెల్లూరు బయలుదేరి.

నెల్లూరులో స్వాగతము.

శ్రీవారికి నెల్లూరునందు చేతు, మహాజనసభా కాఖా సంఘమువారును, నెల్లూరు జిల్లాబోర్డువారును, వేరువేరుగ అరిపించిన, సన్మానప్రత్యయము క్రింద యుద్రించుచున్నాము మహాజనసభా కాఖాసంఘము.

నెల్లూరుజిల్లాలోని మహాజనసభా కాఖాసంఘసభ్యుల మగు మేము మా మండలవాస్తవ్యులతరపున మనఃపూర్వకము గను రాజకీయపూర్వకముగను శ్రీవారిని నాహ్వానించు చున్నాము.

2. శ్రీ చక్రవర్తిగారియెడ మేము సంపూర్ణ భక్తి యుతులమైయున్నామని శ్రీవారికి నివేదించుకొనుచున్నాము. ప్రస్తుతసంగ్రామము విజయప్రథముగా ముగించువరకు మాత్రకి సామర్థ్యముల నన్నిటిదీర్చితిమి గవర్న మెంటువారి పరము చేయ సంసిద్ధులమై యున్నాము.

3. విద్యా విషయమున మా జిల్లా చాల వెనుకబడి యున్నది. ఇవజ సెకండరీ స్కూల్స్ అయియున్నను, నెంకడు గ్రేడు కళాశాల యొకటియేను లేదు. అందువేత మా విద్యా ధ్యు అధిక కృతకరీయముల పాలము చెన్నపట్టణము బండ్రు, గుంటూరు మున్నగు మార స్థలములకు పోవలసినవా రునున్నాము. శ్రీ విద్యాభివృద్ధికోఆర్డె నెల్లూరులో ఉపాధ్యాయులను తయారుచేయుకొరకు నొక బోధసాధ్యసన పాతకాలను నెలకొల్పి ఇతర గ్రామములయందు పాతకాలలను దెరువ జనరమై యున్నది. కావున, శ్రీవారు ఈవిషయము లను గమనించి, మాజిల్లాలో విద్యాభివృద్ధికి సహకరములగు సదుపాయముల జేయుమని ప్రార్థించుచున్నాము.

4. ప్రస్తుతసంగ్రామనయమున మోసాడుప్రాత్యమను సాగించుచున్నందున కెంతయు కృతజ్ఞులము. కాని మాజిల్లా లో నీటి వనతి యేర్పాటులకు జేయుట కింకను నెన్నడును అవసరము కలదని మనవి జేయుచున్నాము. తుంగభద్ర ప్రాత్యమను అమెరికన్యము కా వ ల యు న ని త లం చి దీని నిష్పటికి వదలివేయుటయు, బాగేను ప్రాత్య, వెంగళ పురము ప్రాత్య, కనిగిరి చెరువువిషయము, వీని నన్నిటిని ప్రస్తుతమునందు ఆపుచేయుట మాదురదృష్టవచని తలంచుచు న్నాము. 1911-1903 సంలబాటి ఇర్రిగేమను కమిటీవారి సలహాల ప్రకారము జలాశయములకు కట్టించుట మిక్కిలి యవసరము; అట్టివిసాధ్యముకూడ నగును. నెన్నెరు అనికల్లు మూలమున సరఫరాయగు నీరు సంతుష్టికరముగా లేదు. ఇంత కంటె నెన్నడుగ సరఫరాచేయు జలాశయముల కట్టించవల యును. కావున మనజిల్లాలోనానకృత్యములగు నీటివనతియేర్పాటులను గుఱించి వాకలుచేసి వానిని నన్నిటిని తగినంత కీర్ణు కాలములో చేయింపకొరుచున్నాము.

5. మా జిల్లాలో వ్యవసాయభివృద్ధికి వీళ్లు చాల మున్నవి గావున నిచట వ్యావసాయక వర్తకాధనా కేదార మును (ఎక్స్పర్టిమెంటల్ ఫారము) నేర్పరప ప్రార్థించు చున్నాము.

6. నెల్లూరు లాలూకాబోర్డునకు అసధికార అధ్యక్షుని నిచ్చునందునకును, నెల్లూరు జిల్లాబోర్డునకు అసధికార ఉపాధ్యక్షుని నిచ్చునందునకును మేము కృతజ్ఞులము. తేల్ సానములను ప్రజానియముగా జేయుటకును కాలితాలూకా బోర్డు నకు అసధికారాధ్యక్షుని నిచ్చుటకును వేడుకొనుచున్నాము.

7. డిసెంటరీజేమను కవిషము (అధికారవిభజన సంఘము) వారి సలహాల ప్రకారము డిప్రొట్టు మునిసిపాలిటీల అర్థ సవరిం ప బడు చున్న దని విని సంతసించినాము. ఈసవరణసందర్భములో మునిసి పాలిటీలకు అధికారమును హెచ్చించి, మునిసిపలు సల ములందుద్ధివిద్య నిర్వహించితగ్గవచ్చి గరపడునట్లుగాను నాలో చవలను జేయుదని కోరుచున్నాము. మునిసిపలు కార్యదర్శికిని మునిసిపలు చేర్మనునకును పరస్పర దైవమ్యులులను కల్పించు అసందర్భపు చట్టములకు తొలగింతురు గాక. మరయు మునిసి పలు సంఘములో రివిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరు తప్పక సభ్యుడుగా నుండ వలయునను నిబంధనను గూడ తీసి వేసి, అవసరములగు చోటులందు అట్టి నియామకము చేసిన వో నెంతయు బాగుండును.

8. అంత్యవిషయము ముట్టికలదు. ఇది నెల్లూరు గూడూరు రయిల్వేస్టేషనులవిషయమై యున్నది. నెల్లూరు ప్లాటుఫారముకంటె నెల్లూరు రయిల్వేస్టేషను పల్లముగా నున్నది. ఈస్టేషనులోనిప్రయాణికులకు వలయునంత తావు లే కున్నది. ఇచటను గూడూరు ప్లాటుఫారముమీదను నైకస్థు గల విశ్రాంతిశాలలు లేకపోవుటచే ప్రయాణికులకు కష్టము గా నున్నది ఈవిషయమై రయిల్వే ఆధికారులకు వాగిసి అహా జములను తీర్చుకొనుచున్నాము.

9. శ్రీవారు దీర్ఘాయుష్యుండు లగుమరు గాక! నెల్లూరుజిల్లా బోర్డువారి విజ్ఞాపన

నెల్లూరుజిల్లా బోర్డుమెంబర్ మగు మేము ఈజిల్లావారి తరపున మీకు ఆవాగ్దమును వ్యవసాయపూర్వకమునగు స్వాగతము నిచ్చుచున్నాము. శ్రీ పార్వభామనియెడల మాకు గల రాజభక్తికి గౌరవమును మీ సన్నిధిని వీరించిమీకొనుచు ఈ ధూరసంగ్రామమున విజిమోసామ్రాజ్యము ఆ ప్రతిపాత మైనవిజయమును గాంచి విరాజిల్లుటకుమాత్రకి సామర్థ్యములను దినయోగపరచెదమని విన్నవించుచున్నాము. ఇటీవల విద్యా గ్రామ రస్తా ల నిర్మాణము. గ్రామముల ఆరోగ్యము, నీటి సదుపాయము మున్నగు వాని యభివృద్ధి కోరకు గ్రాంటులను ప్రసాదించిన శ్రీ విలిన వారికి మాకృతజ్ఞతను తెలియ బరచుచున్నాము. విశేషజన సంఖ్య గల యీ విశాఖ మండలమున ఆవాసు మార్గముల సంబంధితులగు స్వల్పముగను మెంటునే చేయ వలసివ సముల ఎక్కువగును ఉండుట వలన యిందు విషయమై గ్రాంటుల దయచేయు సందర్భమున ప్రత్యేకాదరమును వాపుయరిని ప్రార్థించుచున్నాము. ఈప్రస్తుతసంగ్రామము ముగియకపూర్వ మే మాకోరికలను నెరవేర్చి వలసివదని నిర్బంధించుట లేదు. జిల్లాబోర్డువారిచే నుపసాధించబడిన రైలుమార్గముల అభివృద్ధి కమిటీను విశేషశ్రద్ధ వహించి యున్నందులకు శ్రీ విలిం వారికి కృతజ్ఞులమై యున్నాము. కాని ఆ మార్గముల నిర్మాణములో విలంబముగచున్నదని తెలియబరుచుకొనుచు సాధ్యమైనంత త్వరలో వాటిని నిర్మించెదమని ప్రార్థించుచున్నాము ఇట్టి నిక్కచ్చి సమయములో గూడ విశేష ధనము నువెచ్చించి మోసాడుప్రాత్యమను నెరవేర్చునందులకు మా వంద సముల నర్పించుచున్నాము. దెల్లిబోధిదేశమునకు యువతల దొరతనమువారుచేసిన నీటిని సాయము చాల ఉపయోగకర మైనది. దీనినియంకను వృద్ధిజేయడంప్రార్థించుచున్నాము. అనుకును శ్రీ వెంటుండుప్రభిల్లిగారికిని ఆయనరాజ్యగృ విశ్వములనొసంగి అనేకఉపయోగకరములైన ఘనకార్య ములను జేయించుటకు సర్వేకృరుని ప్రార్థించుచున్నారము.

విద్యమూలకముగా.

విద్యమూలకము	4
గత్యుపగతి పర్యటనము	5
ప్రధానవ్యాసము	
పంచదార	6
బిల్లు, పాఠికవార్తలు	7
విశాఖ నువ్వలసంక్రాంతి	
విశేషతంత్రము	8-9
ఇంగ్లీషు తంత్రము	10-11-12
గోదావరి రైల్వే కాలనము	13
జాతీయత శత్రుత్వము	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ డిసెంబరునెల 18-వ తేది

శనివారము

పంచదార.

యధ్యమనలన మనదేశమున బాగుపడవలసిన పరిశ్రమలో ముఖ్యతను పొందుచున్నది. పంచదార పరిశ్రమ యని యిదివరకు సానేకపర్యాయములు వ్రాసితిమి. 1913-15 వ సంవత్సరమునకు చెందిన వ్యాపారపు సంఖ్యలనుబట్టి చూచికిమేని చెరకు చక్కెర దిగుమతి తగ్గియుండుట కాన నగును. 1913-14 లో 728,000 బన్నుల చక్కెర దిగుమతి కాగా 1914-15 సంవత్సరము 406,600 బన్నులు దిగుమతి యైనది. అనగా నూట నలువది నాలుగు వంతులు తగ్గిపోయినదని యర్థము. మనకు చెరకుచక్కెరను పంపు ముఖ్యభూములు జానా, మొరిషసులు. జానానుండి 266,200 బన్నులును మొరిషసునుండి 57,900 బన్నులును దిగుమతి తగ్గి బక్కింబు. నూట 46 పాళ్లును రెండవచోట నూట 41 పాళ్లును కొరవడి యుండుట సంతృప్తి కరము. వెలను బట్టిచూచినను మన దిగుమతులలో తగ్గుదలయే కన్పించు చున్నది. 1913 లో 15 కోట్ల రూపాయల వెలగల చక్కెర దిగుమతి చేసి కొనినవారము 1914-15 లో 10½ కోటి రూపాయలలోనే నిలచినాము. వెలలు సామాన్యకాలమున రెండింటిరు 8-12-11 లుగా నుండ 1914-15 లో రు 11-12-5 లయినదనిన మన దిగుమతి 10½ కోటి రూపాయలు సూచించు మాత్రమున కన్న నెంతో తక్కువయనుట స్పష్టము. ఇంతేకాక 21,500 బన్నుల బీటుచక్కెర దిగుమతియైనది. మనదేశములోనికి చక్కెరదిగుమతిచేసినరాష్ట్రములలో ఈజిప్టు జపానులకూడ చేరియున్నవి. ఈజిప్టు 2500 బన్నుల చెరకు చక్కెరయు జపాను 700 కోధిత శర్కరయు మనకు బంపినవి. ఇన్ని దేశములు మన కిప్పటికిని ఇంతటికి మొత్తములుగా పంచదారను బంపుచున్నవి. లోకములో రియారగు చెరకు పంచదారలో విషయవంతు మనము సామాన్యముగా దిగుమతి చేసికొనుట యాచారము. ఆయాచారమునకు నీతూతి కొలదిగా భంగము కలిగిన దనుట స్పష్టము. ఇంతవఱకు నిచ్చిన యంతెలు వేసినలెక్కలు ఒక్కపక్షమునకు చేరినవి. మన భూమిలో సంత యభివృద్ధి యయిన దని సూచించుటకు దోడ్పడునవి గావు. లెక్కల శాఖవారి రిపోర్టును విమర్శించుచు ఇంకిలూప్రభుత్వమువారు

"హైందవ భూమిలోని పంచదార పరిశ్రమయొక్క స్థితిని బాగుపరచుటకును లోకములో హైందవభూమి చెరకు చక్కెరను పండించుటలో సగ్రగణ్యము. అట్టి దేశము తన వ్యాపారమునకే భంగము కలుగునట్లు ఇతర దేశములనుండి చెరకు చక్కెరను దిగుమతి చేసికొనుచున్నది." అను నీయవవాదమును తొలగించుటకు తీవ్ర శ్రద్ధవహించబడి యున్నది."

అని వ్రాయుచున్నాను. ఈమాటలను దృష్టి యందిడుకొని మనదేశములోనిపంటకు సంబంధించిన 191-15 వ సంవత్సరపు లెక్కలను విమర్శించవలసియున్నాము. 2,515,000 ఎకరములు చెరకు పొగయినది. ఈభూమిమీద 2,837,000 బన్నులు ఉత్పత్తియయినది. నిరుత్పత్తియైనను నుత్పత్తి నూట మూడువంతులు హెచ్చినదని గణించి యున్నాను. అయిన పొగయిన భూభాగము మాత్రము నూట తొమ్మిదవంతులు తగ్గినది. ఈ దృగ్గతుల ఎండుకు సంబంధించినదియు విచారించి దిండియును పొగుదల భూమి హెచ్చించుకొనుట యెట్లా యని ప్రభుత్వమువారు చూచింపింపట్లు కానరాదు. అయిన ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవనిమాత్రము ప్రభుత్వమువారు పలుమాఱు వ్రాసియున్నారు. ఇప్పటి ప్రయత్నములు సహజముగానే ఆలస్యముమీద కాని ఫలవంతములు కావలవలె! అందుకు నిద్యరముగా ప్రభుత్వమువారు హైందవభూమి యంతటను నొక్కజాతి చెరకే పండించుటకు బీటు లేదనుటను ఎత్తిచూపి ఎచ్చుబెచ్చుటవలనాతి పనికి వచ్చునో కనిపెట్టుటకే యోశోకాలము పట్టునని సూచించినారు. ప్రతి ఎకరమున నిప్పు డడుగుంటను హెచ్చించుటకు మూగ్గ మేదియో యని రైతుకు సూచించుటయే ప్రభుత్వమువారు ముఖ్యద్దేశముగా పెట్టుకొనినారు. జానాలో ఎకరమునకు 80 రతులు పంటయగుచున్నదట! మనదేశములో ఎకరమునకు 24 రతులే గతి. ఈదుస్థితిని బాపుటకు ప్రభుత్వమువారు కంకణముకట్టుకొని యుండుట సంతృప్తికరమే ఈ ముద్దేశములో ఆసాము, బర్మాలలో ప్రయోగములు జరుగుచున్నవి. పానిక ప్రభుత్వములకు చేరిన వ్యవసాయశాఖలవారు చెరకుపంటపట్టులను సాపించి పనిచేయుచున్నారు. ఇట్టి పని సంయుక్తపరగణాలలోను, పంజాబులోను, మధ్యపరగణాలలోను, మద్రాసు బొంబయి బీహారు ఆసాములలోను జరుగుచున్నది. కోయంబుత్తూరు ముఖ్యపానమున కధికారియగు డాక్టరు బార్బరుగారు విత్తసముఆధారముగా చెరకుపండించు పద్ధతి మనదేశములో క్రొత్తగా కనుగొనినారు. ఈపద్ధతివలన అంటుకట్టుటకు ఏలై క్రొత్తి జాతులుత్పత్తిచేయుట సంభవించు నని యూహించబడుచున్నది. ఇప్పటికి ఆ డాక్టరుగారు 60,000 వారు సిద్ధముచేసి ఉత్తర ఇండియా జాతులలో సమ్మేళనము నానొందించుచున్నారు. ఇది యంతయు మిక్కిలి చక్కగానున్నది. ప్రభుత్వమువారు చేయవలసినదే తలపెట్టి పరియైన మార్గముననే చేయుచున్నారనుటకు సందియము లేదు. వారివిమర్శలో కనిపరీతిన జానామున్నగుభూములు 25 ఏండ్లలో చేసిన కనిని మనము అయిదేండ్లలో చేయబాలక పోవుటలోను విపరీత మేమియును లేదు. అయిన మనమును ఇరువదియైదేండ్లలో అంతకు రెట్టింపొకటికొనునట్టి విధముగా పనిచేయుట మాత్రము అభివృద్ధి పద్ధతి కాజాలదు గదా! ఆదేశముల యనుభవమును నుపయోగించుకొని వారు ఇరు

వది యైదేండ్లలో చేసినది మనము అయిదేండ్లలో చేయలేకున్నను పదేండ్లలోనో పదునైండ్లలోనో యైన జేయజూచుట నాగరక పురుషులక్షణమగును. ఆదేశముల యనుభవమును నొకపక్షముగా నుపయోగించుకొను చున్నను మర ప్రభుత్వమువారు పూర్ణసమస్యను ఆ దేశముల యనుభవపు దృష్టిని పడిపించుచున్నారని చెప్పుటకు బీటు లేదు. మన పరిశోధనలు జరుగుచుండగనే మనసాగుపొచ్చుచు రావలెను. ఇతర దేశముల దిగుమతులు తగ్గుచు రావలెను. 1914-15 లో ఇతర దేశముల దిగుమతులు తగ్గుటకు కాంగ్రెసు మనప్రభుత్వము ఆంగ్లసీనువారు లోకములోని చక్కెర సంతయు కొనివేయుటయే విజయవంతమే. మనప్రతిభచే బయటి దిగుమతులు తగ్గవలయునని సుకములు హెచ్చుగా, తాత్కాలికముగా నైనను, వేరీతరవలెను. ఇతర దేశములను లోకములో కూడి సారత్తు సుకములు స్వల్పముగా నైన వేసినయెడల చక్కెర బహుత్వరగా మన దేశమున తలయెత్తికొని గలదు. చెరకుపొగు హెచ్చుచేయుటయు సత్వవసరమే. దక్షిణ ఇండియా మధ్య ఇండియాలో నిటీవసతులు విరివిగా కలిగించినా మనియు మధ్యపరగణాలలో మొత్తంపినికి 4000 ఎకరములు గుత్తకు నిచ్చినామనియు వ్రాసినంతమాత్రమున పొగుపెరిగిపోజాలదు. రైతు ఈపంటయే పండించునట్లు ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సహపరచవలెను. ఫర్మోసాలో జపాను వారును, జానాలో శచ్చిచారును బలవంతపరచినట్లు బలవంతపరుచుకొన్నను చెరకు వ్యవసాయదారులకు తీరువలెతగ్గించుటచేతనో ఈనాములు ఇంతవంటకు నింతయని ఇచ్చుటచేతనో ముంయితరవిధములనో సాయముచేయవచ్చును పంటను పండించు రైతునకును చక్కెరను నుత్పత్తిచేయు పరిశ్రామికునకును తగినన్ని విధముల పోడ్పడి ఒక్క ఎకరా పొగగుచోట నాలుగు ఎకరములు పొగగునట్లు చేయవలసిన ధర్మము ప్రభుత్వమువారిదై యున్నది. ఆధర్మము నెరవేర్చినచుగాని ఇప్పుడు చేయుచుండు ప్రశంసనీయ ప్రయత్నములయొక్క ఫలమును అనుభవించు నుదినము హైందవభూమికి త్వరలో రాజాలదు. తగినవారు విషయముల నానొందించి పనిబూనుదురుగాక యని కోరుచున్నాము.

పత్రికా స్వాతంత్ర్యము.

నేటి వార్తాపాఠశోధక విభాగము ఆంగ్లసీనులోని యొకవ్యక్తికయొక్క దృష్టిని ఆదేశపు పత్రికా స్వాతంత్ర్య చరిత్రముపైకి మరల్చినది. ఈదృష్టితో వ్రాయబడినవ్యాసమున కొన్ని గమనింపదగిన విషయములు కలవు. ఆంగ్లభూమిలో పూర్వకాలమున నభిప్రాయ ప్రదానమే కష్టతమముగా నుండెడిది. ఏయభిప్రాయము మతాచార్యుల సమ్మతి సందకపోవునో ఆయభిప్రాయమును పెట్టుకొనినవాడు అధికారులకు నుప్పు చెప్పబడుచుండెను. వానిని కరుణతో చూడవలసినదని మతాచార్యులు ఉత్తరువిత్తురు. అధికారులు వానిని మంటలపాలు చేయుదురు. ఎదునారవ శతాబ్దమున మతాచార్యుల యధికార మాంగ్లభూమిలో కనించిన పీడప ఆయధికారమును స్వీకరించినరాజే అభిప్రాయములను విమర్శించు సాధికారముకూడ కలవాడయ్యెను. పదునేడవ శతాబ్దమున సంతయు మతకక్షిలవారు రాజావద్ద తమతమ పలుకుబడి కలిగి

నవ్వును ఇతర కత్తులవారి యభిప్రాయములకు నై ఆ కత్తులవారిని మడియించుచుండిరి. అప్పుడే మిల్ల ను మహాకవి గ్రంథములను నశింపజేయు నాచార ము హేయ మనియు సూన్యతవిజయమునకు రాజ నీతులు, రాయబారములు, లైసెన్సులు అనవర తములు కావనియు హాహుత్తియుగా ప్రాసెను. తరువాత రెండువందల సంవత్సరములవరకు మిల్లను మాట లాతినితో నదృశ్యములు కావలసి వచ్చెను. పిదప నైనను ఆంగ్లభూమిని అభిప్రాయ ప్రకటనము నకు గలిగిన స్వాతంత్ర్యము ఆతినిమూల ఫల మనియు జెప్పుటకు రాకు. వత్రికా ప్రకటనపు లైసెన్సునకు సంబంధించిన శాసనముయొక్క కాల పరిమితిని పెంచుటకు బిల్లులు తేబడియు అవి మంజూ రగుండువల రాజకీయపరిస్థితులను బట్టి రాజ్యాంగ సభ నిలిచిపోవుట సభాపరిమితిను అప్పకవ్యుడు స్వతంత్ర సేర్పడ విలక్షణది. ఇట్టి పరిస్థితి తుదకు ర్వా యము కలిగినవ్వుడు మూడవ విల్లియము రాజుగా నుండెను. అప్పటి ప్రభుత్వము ప్రజారంజకముగా నుండెను. ప్రజ లందరును ప్రభుత్వమునునే అభిప్రాయము లిచ్చుచుండిరి. అంతకు మున్ను ప్రజా ప్రతినిధిసభ కిటనా స్వాతంత్ర్యవిరోధక బిల్లును సిద్ధముచేసి ప్రభుసభకు పంప నుద్దేశింపి యున్నను తరువాతివా రెవ్వరును దానిని తలపెట్ట లేదు. అది కారణముగ 1693-వ సంవత్సరము నుండియు నేటివరకును అట్టి శాసనపు శాసనయై నాక జేకు. నేడు వార్తాపత్రికలో వచ్చుచున్నది. కాని ఇది శాసనబద్ధముకాదు. కార్యనిర్వాహక సరణిలో చేయ బడిన ఏర్పాటు తాత్కాలికము. ఇంతటి స్వాతంత్ర్య మును నుభవించినవారగుటచేతనే ఆంగ్ల ప్రముఖులు వత్రికా ప్రకటన స్వాతంత్ర్య మను పదములకు మూలను దిగ్భ్రమ నందజేయు నిర్వచనము నిచ్చి యున్నారు. మార్క్స్ నుండి ప్రభువు,

“మండే ఏదిధనురు లై సెన్సును పొంద నవసరములేక కావనాతిక్రమణము కాని రీతిని వ్రాయుచుకొనము కలిగి యుండుటయే అభిప్రాయప్రకటనా స్వాతంత్ర్యము”

అని నిర్వచించియున్నాడు. సుప్రసిద్ధ రాజ్యాంగ శాస్త్రజ్ఞులొకరు డగు ప్రాఫెసరు వైసీ యచువాతము

“12 శుభ దురాశయములు వ్యాపించినా మార్పుని ఏమభిప్రాయము చెప్పవచ్చును వ్రాయవచ్చును అని తీర్మానింతులొ అట్టి అభిప్రాయమును ప్రకటించుటయే అభిప్రాయ పరికటనా స్వాతంత్ర్యపు సారము”

అని వ్యాఖ్యించియున్నాడు. దినము తెల్లవారిన జేయుచువారలకు లోనై మేల్కొలుగారియెదుట నిలుచుట మాత్రముచే గాక కొన్ని వేళలలో వేల పరుసన ధరావతులుచెల్లించి వత్రికా కార్యనిర్వహణ మొనర్చవలసియుండు హైందవులకు వైనిర్వచనము లెట్టి సునోవికారములను గలిగించునో యనుభవింపచినవారే గదా యెరుంగ గలరు.

యొద్దసంఘము.

కాచి ఆంగ్లవర్తక సంఘమున కధ్యక్షులును సుప్రసిద్ధ ఆర్థికగ్రంథకర్తలను మనదేశమున గలవారైనను నగు వెబ్బుగాన తమయొద్ద సంఘమునకు కాఖి నేర్పరచి పరిపాలించు నుద్దేశమున సంగమనకురచ్చి కొన్ని దినములుగా పాటుపడుచుండుట మాచడము లెరుంగుచు. వారు ఉత్కళిమించ జూచినయద్ద యుజయును కురించి మే మిది వర కేవలభ్యాసము చేసియున్నాము. అది పొసగు పని కాదని మాయభిప్రాయములలోక మెరుంగును. నేడు మరియొక చోట నీ విషయమును గురించి కొన్ని అభిప్రాయములు ప్రకటితయైనవి. అందులో నొక మహమ్మదీయ ప్రతినిధి అభిప్రాయము గమనింపదగి యున్నది. మహమ్మదీయులు కొందరు ఇబ్దుల్లాచా యన్ను వడ్డించియు ఆఫ్ఘాన్ల నివ్యా బాలగిని యా అభిప్రాయ ముద్దోషించుచున్నది. అట్టి సర్దుగల వాడును బహు స్వల్ప సంఖ్యాత్మక లనియే మా నమ్మకము. ఎట్లయిన నేమి. వెబ్బుగాను అప్పుచిషయము నింకను మానవత్వము దాని ననుభవించుగా నిడికొని యుండుట సంకృతికరము.

అట్టి యప్పుచేసినను హైందవభూమిలోనే ఆధరమునుపయోగించు పవలెనని నూచించుచుండుట యింకను శుభ నూచకము వారి పుడు నుభోద్యోగముగా పెట్టుకొనిన మా విషయముమాత్రమే ప్రశంసనీయు. అజ్ఞానము కారణముగ ప్రజలలో వ్యాపించుచుండు అప్రసాదలకు ఖండించి సోయిన సంఘములను తెలిపి సామాన్య స్వరూపమునకు వారిని పరిచితులగు జేసి దాన్వ్య భ్యాసములను జనింపజేయుటకు సంఘములు స్థాపించుట యత్యవసరము. ఈ యుద్దేశముతో వెబ్బుగాన పాటు పడుదులేని తగిన ప్రాప్త్యాన మెంతో ఒదివి తీరగలదని మా నమ్మకము. కార్యభాగముంతయు నైజముగానే జేకభావలలోనే జరుగవలసి యుండునుగాన వెబ్బుగాన జేకభామభిమానము గల ప్రముఖులతో నిర్వహించుట నెక్కినగా సంప్రదింపుకొన వలసి యుండునని హెచ్చరించుచున్నాము.

వియ్యపురపు-ఇనుపదారిలోపము.

కొలంబోరు వియ్యము మనరాజధానికుండి ఎగుమతి కావలయును. ఈ కారణమున వ్యాపారస్తులే ఆ వ్యాపారమును నడుపుచున్నారు ఇటీవల ఆకస్మాత్తుగా కొలంబోరు వియ్యపురకపు సంభవించినది. ధంలు పెరిగిపోయినవి. దిగుబాడలు కావరాతేలు. గందరగోళము ఫలమయ్యింది. కొలంబోరులోని వ్యాపారస్తులు మొరలిదే వారంభించినారు ఇచ్చటి వ్యాపారస్తుల అభిప్రాయము తీసికొనబడినది రైల్వేవారు సరియైన ఏర్పాటులు చేయవలెనని ఎగుమతికాక సుఖ పడి యున్నదట! ఇదనగా 164 పానుల బస్తాల వాగిలల కెక్కించుచుండిన రైల్వేయధికారులు ఏకారణము చెప్పకయే 192 పానుల బస్తాలను కాని అంగీకరింపవలెననియున్నారట! కొలంబోరులో వేగము 164 పానుల బస్తాల కే కలదు. కాన అచ్చట 192 పానుల బస్తాలను 164 బస్తాలగా మార్చురలసి యుండునట వ్యాపారస్తులు ద్రవ్యవత్తము జేమాకవత్తము దీవలన కలుచున్నదని జేర్చి చెప్పినే. ఇది ఇట్లుండే మద్రాసు లోను దగ్గరి ప్రేమ నుల లోను వాగి నులు లేక ఇరువదికేల బస్తాలపడియున్నారట. దక్షిణ ఇండియా వర్తకులు రైల్వేవారికిని ఫోబర్సు ఆఫ్ కామర్సు వాడుకవర్తక సంఘములకును నెన్నియో మొరలు పంపుకొనివారట కాని జవాబులేదు. మా ఇండియను ఫోబర్సు ఆఫ్ కామర్సువారు అకగా మన హైందవ వర్తక సంఘమువారు నియరపోవుచున్నారని యనుకొనబాటు. విషయములను త్వరలో విచారించి అధికారముకముగా వివరణమును బంపుదురుగాకయని కోరుచున్నాము.

స్థానిక వార్తలు

డిసెంబరు దినచర్య.

ఆదివారము 19వ తేది

విజ్ఞాపనము: పట్టణములో ఆ యుక్తేదమహాసభ సా 8 గం సోమవారము 20-వ తేది

విజ్ఞాపనము: పట్టణములో ఆ యుక్తేదమహాసభ ...

శ్రీబ్రహ్మసంధాశ్రమము, వ్యాసరహడి:— వచ్చే సోమవారము 20 వ తేది సాయంకాలము 5.30 గం వ్యాసరహడిలో శ్రీస్వామి విద్యాసంధ పరమహంసగాన అరణ్యవాసలో “ఆశ్రమధర్మము” నగుంచి యుపన్యసించెదరు.

మొరళీగాన సభ. — రేపు సాయంకాలము 4 గం||కు బాట్టిటవును వారాయణ మొదలిడి కలసి రానున్న శ్రేష్టి వైశ్య సత్రిములలో తిరువపవరుదూరు కాపురస్తులగు బ్రహ్మశ్రీ కృష్ణభాగవతరు గారు “గాలవలుషి చరిత్రము” అను కాలక్షేరమును జేయుదురు.

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజము. — రేపు సాయంకాలము 6 గం|| నెం 97 అడ్డాపిల్లపిడి ఉపాసన మండరములో టి. కాజగోపాలరావు బి.ఎ. గారు “జీవితము నంబు వెంటకటి” యను విషయమును గురించి ఉపన్యసించెదరు.

మహాకవి నోవకార సభము: — రేపు సాయంకాలము 5-30 గం|| మాళ్, చెంగళ్యూరు నానుకకు ప్రైయరి పాఠశాలభవనమున కచ్చయప్పకళాశాలలో అరణ్య ఉపాధ్యాయులగు సి. ఆర్. గోవిందరాజ మొదలియారగు సోదర భావమును గురించి పంచములకు సభన్యసించెదరు.

నర్ బాను ప్రెంచి
సృజన కృతజ్ఞతను వెల్లువై.
లండను డిసెంబరు 17:— ఇంగ్లండు సృజనందరు నర్ బాను ఫ్రెంచిగారికి కృతజ్ఞతలై యున్నారని కృతకలన్నియు యేకభావముతో వ్యామూల్యుని. ఇంకను దేశమునకు పీఠిక యో సభకాలము చేయగలరు. కేవలపుభువునకంతో నోద్య దగలరు.

టయియ్య పత్రిక.
టయియ్యపత్రిక ఇల్లు నడుపుచున్నది:— పీరు యోధు లలో శ్రేష్టులు. పీరు ఇంగ్లండును రక్షించు ఏర్పాటులను చే యుటకు కారలసియున్న చ-రణరంగమునకు కారలసిన సయి కలను తయారు చేయవలసియున్నాడు. ఇట్టి కార్యభారమును వహించి సామర్థ్యముతో నడుపుటకు కేవలపుభువునకు కష్ట ముగలదును. పీరికి వెంటనే నాయకత్వ మిచ్చినయెడల, ఎంతకాలమునుండియో జనుగలవనీన సంస్కరింతు నెవరేర గలదు. మరయు, నైసికాధికారులను మరొకరి యేర్పాటు చేయట కాలోచించుచున్నట్లు విచరున్నాడు. ఈమాటల వలన చాలమేలొనగూడును.

జనరలు సర్ డాక్టరు హేగు.
పరానువారు అభివందించుట.
లండను, డిసెంబరు 17:— ఆంగ్లేయ ప్రతికూ సర్ జనరలు డాక్టరు గారి సామర్థ్యమునకు అభివందించుచున్నది. పరాను ప్రతికూ, ప్రెంచిగారి నేమి, డాక్టరు గారి నేమి క్లాపించు చున్నది. ఇల్లప్రేమను అనువ్రతిక, హేగు గారివంటి నాయ కత్వముక్రింద ఆంగ్లేయ సేన ఊగిరి యుండజాలదని నుకువు చున్నది.

సర్వయో సేనలు.
నలూనికాచేదట.
ఏధాన్య డిసెంబరు 17:— చాలమంది సర్వయో సేని కలు నలూనికాచేదటచ్చి చేరుకొనుచున్నారు. పీరికి తిరిగి, తుపాకులు, మందు, యాన్లు సామగ్రి యియ్యవలెనున్నది. తొడు పటాలముల వారిని, ఆంగ్లేయ సేనతో కలిసి యేర్పా టుచేసిరి. మొహాస్సీనలోని గ్రీను ప్రజలందరై నుండి, బల్గేరియా వారు డెబ్బు, ఆహార పదార్థములు యున్నగునవి. లాగుచున్న ట్లు తెలియుచున్నది.

ఆస్ట్రీయా బల్గేరియా సేనలు.
వారి కొత్త యెత్తు.
లండను డిసెంబరు 17:— ఇటలీ పత్రిక లిట్టు తెలియజే యుచున్నది. ఇక ఆస్ట్రీయా బల్గేరియా సేనలు ఆల్బేనియా మీదకు వచ్చును ఆస్ట్రీయా వారు మాంటెనీ గో మిద దండెత్తి సానుగివొంతుననచ్చి ఎక బాసను, టిరానాల నుండివచ్చు బల్గేరియా సేనలతో కలిసికొనలేనని యొచించు చున్నారు. ఇంకలన ముందు ఆల్బేనియాలో యుద్ధముజరుగ గలదు. ఇటలీవారుకూడ నిక్కడకు సేనలనుపంపుదురు. లిండి లిప్పజలేక చాలమంది సర్వయో శ్రీమను, పిల్లలును ఆల్బేని యాలో మాడుచున్నారు. అక్కడనున్న స్త్రీమరు లన్నిటిని పోగుచేసి వారిని ఇటలీకి తీసికొని రావలసిందని నోములో నితరురాయబారికి ఆమెరికావారు తెలియజేసిరి. నుక్టూరి, డుగ్రాజో, ఎర్ బాసలలవద్ద 150,000 మంది గల మూడు సర్వయో సేనలున్నవి. దక్షిణ ఆల్బేనియాలో 50,000 కూడగలరు.

సంధిప్రయత్నములు.
లండను డిసెంబరు 17:— బుడాపెస్టుకుండి మార్షింగు పోట్లు కీ తంతివార్త వచ్చినది:— హంగరీ పార్ల మెంటులోని, లిబరల్ క్షేపాయకులగు, కాంటు కంఠోరు గారు పార్ల మెంటులో మాట్లాడుచు, దొరతనమువారు సంధిప్రయత్నములను చేయవలసినదని చెప్పిరి. ప్రజల మనోరథములను నెరవేర్చుటకు దొరతనమువారు కూగ జాలలేని మంత్రదర్శమువారు తమ పులలను మానుకొనలయును. ఈ యువవ్యాసమును ఇతరదేశములకు కంపకుండ చేయబడినది.

మహమ్మదీయ యువజన సభము:— రేపు సాయంకాలము 5-30 గం||కు మోంటుకోడ్డునందుండు గవర్న మెంటు మహమ్మదీయ ప్రైయిసింగు పాఠశాలభవనము లో యీసంఘమువారిసభ ఒకటి జరుగును మహమ్మదు అలీ ఖాద్రికా సామాయిగాను “నైతికవిద్యను” గురించి ఉపన్యసించురు.

బల్గేరి సరపండినోదిని సభ:— నిన్నటి రాత్రి బల్గేరి సరపండినోదిని సభవారు యక్ష్మాంగద యువబాలకుమును బ్రదర్శించిరి. బి. క్రిస్టోపరాపుగారును, మధురరావుగారు న, గిరినాథాచార్యగారును వారివారి పాత్రల జరంజకముగ బ్రదర్శించిరి. ఎప్పటికలెనే నిన్నును నాటకరంగము నుండి పోయినది.

బరోపా మహా సంగ్రామము

గ్రీను తటస్థభావము: బల్లేరియా వాగ్దానము

పాఠశీకమునందు 11 వేల శత్రు సైనికులు.

ప్రాన్సురంగమునందలి అధికోత్సాహము.

ఇంగ్లండు

ప్రీమరు ప్రయాణము.

లండను డిసెంబరు 15 — లండనులోని ప్రీమరు కంపెనీ యధికారుల దగ్గరను తెలిసికొనగా, నూతన కాలన విడుదల ప్రయాణము మాని గుడువకాపు అగ్రమువారి నెగరును ప్రియాణము చేయవలయు కోరెదని తెలిపెడి.

జర్మనీకి ఆహారసాధారణములు.

బంగ్లదేశా రా పంపుచుండుట.

లండను డిసెంబరు 16. — కామన్సు సభలో రాబర్టు సిస్లి ప్రభుత్వ గా రిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు. ఆమెరికావారు చాల ఆహార పదార్థములను బంగ్లదేశా జర్మనీకి పంపించుచున్నారని. వీరివిషయమై బాగ్రిత్తెట్టుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

లాయధికారుల జీతములు.

లండను డిసెంబరు 15: — ఎఫ్. జి. స్మిత్తు గా రిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు: — తమ జీతములను సంవత్సరము 5 వేల పానులకు క్రిందపడినదని, లాయధికారులు నూచించినారు.

ఆంగ్లేయ నైమానికదళము.

నైమానికదళములు.

లండను డిసెంబరు 15: — కామన్సు సభలో లెనెంటు గా రిట్లు తెలియజేసిరి: — ఆంగ్లు 81 వ తేదీతో సంకమొందిన మూడుమాసములకును నైమానికలలో 14 గురు చనిపోయిరి. 22 గురు దెబ్బలుతిగిలినవి. 18 గురు ఖయదీలుగ పట్టుకొనబడిరి. నవంబరు 80 వ తేదీతో సంకమొందిన మూడుమాసములలో 11 గురు చనిపోయిరి. 21 మందికి దెబ్బలుతిగిలినవి. 26 గురు ఖయదీలుగ పట్టుకొనబడిరి. పదిమంది కరువకుటలేరు.

సహానికా పట్టణము.

మిత్రులందరి యేర్పాటు.

లండను డిసెంబరు 16: — కామన్సు సభలో సిస్లి ప్రభుత్వ గా రిట్లు తెలియజేసిరి: — సహానికా పట్టణములో జర్మనీ ఆస్త్రియా శత్రువులకు సంబంధము లేకుండ మిత్రులందరి నైమిక కృతకారముల నన్నిటిని "పాబ్లిగా" చేసికొనుట కాలోచించుచున్నాడు. గ్రీను వారి యనుమతి ప్రకారమే యిట్లు చేయవలయు కాలోచింపబడుచున్నది. ఈ విషయమై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి. పర్యవసాన మనకూర్చుకొని తేలవచ్చును.

ఇండియను ఉద్యోగులు.

విరుదము లిచ్చుట.

లండను డిసెంబరు 17. — ఇండియలోని రాజకీయకాఖకు సంబంధించిన శక్తి పెక్కిత్రైగుగానికి, విన్న రాజగారు కే. సి. వి. ఇ. అను విరుద విచ్చామును ఇచ్చిరి. కొందరకు విల్లీరియా క్రానుల నప్పించిరి. సి. ఎం. గెజెట్టావార్త.

ప్రాన్సు

పరానువారి యుద్ధపుఖర్చులు.

ప్రొవిన్సు డిసెంబరు 17: — 1916 సంవత్సరములో మొత్త టియారుపాసములకు యుద్ధపుఖర్చులను ప్రాన్సామిక సభ వారు మంజూరుచేసివారు కోకొంగుత్రియగు రిడెటుగా రుచర్యనుమగింపుచు నిట్లుచెప్పిరి. మనము అప్పుకొరకు ప్రయత్నించుచున్నాము. సామూహియ్యచున్నది. ఎంతవచ్చినది శత్రువసాన మింతను తేలలేదు. కాని జేషియులందరేకభావముతో సాహాయ్యము చేయుచున్నారు. సామూహి ఖర్చుచేసికొని పరానుకా రిడెటుచ్చుచున్నారేగాని వేరుకాదు. గ్రేటు బ్రిటనువారు 250 లక్షలపానుల నిచ్చియున్నారని.

జర్మనీవారి మందు సామగ్రి

పరానువారు ధ్వంసము చేయుట.

ప్రొవిన్సు డిసెంబరు 16: — పరానుభిరంగులు జర్మనీ వారిభిరంగులను ధ్వంసముచేయుచున్నవి. అయినను, ఏయిన లకు మధ్యను జర్మనీవారి మరియొక మండు సామగ్రి నిలయమున పరానువారు ప్రేర్పిచేసిరి.

ప్రాన్సు బెల్జియము రంగము

ఆంగ్లేయుల ప్రకటన

లండను డిసెంబరు 17: — ఆంగ్లేయభిరంగులుండి క్రింది సంకము తెలియు చున్నవి — ఆర్మెంట్రీకుట సమావేశమున నున్న శత్రువులకందకములలో నిన్నరాత్రి మనమెరుకులు ప్రజే కించి శత్రువులను నాశనముచేసిరి. శత్రువులు దెబ్బడిమందిరకు చాలోయిరి. మనకు కొద్దిసాటినవట్టమే కలిగింది. ఇప్పిను చుట్టును ఇరువత్తులవారును భిరంగులను వేయుచున్నారని. మనవి 4 విమానములు పోయినవని 15-వ తేదీని జర్మనులు ప్రకటించినసంగతి సత్యముకాదు.

పరాను అధికారుల పరీక్షలు

ప్రొవిన్సు. — మేము గనులను పేర్చుటవలనను భిరంగులను వేయుటవలనను, జర్మనీవారి రక్షకసాములకు చాల నష్టము కలిగింది.

ఆంగ్ల శత్రుస్థితిదళము.

లండను డిసెంబరు 16 — ప్రొవిన్సులో వార్తా సంఘము వారిటుల ప్రకటించిరి. శత్రువులు ఈ ప్రేక్షాను ఆన్సేయమున నొక మందుగనిని పేర్చిరి. వెంటనే ఆంగ్ల సైనికు లాయ భారతను ప్రిజేచించిరి. మెస్సీనుకు దక్షిణముననున్న శత్రుస్థానమును మే మొక్కిమించితిమి. మా భిరంగులు శత్రువుల కందకములకు నేను చాల నష్టమును కలిగించెను. ఈ వెజుయెద్ద శత్రువులు భిరంగులను తీరమున కార్చిరి. హెర్మెలివిమాన కాలనై మా విమానములు బాంబులను వేసినవి. 10 విమాన యుద్ధములు జరిగినవి. ఒక శత్రు విమానము వేలగుల్లు బడినది. మావిమానమొకటి మా కందకములయొద్దనే క్రిందకు దిగింది.

ఇటలీ

పరిష్కారవ్యవహారములు.

శత్రువుల బలబలములు

లండను డిసెంబరు 15: — కామన్సు సభలో ప్రక్షింయ నష్టము సిస్లి ప్రభుత్వ గా రిట్లు తెలియజేసిరి: — హామడాలో ఎంతమంది శత్రుసేనమున్నది నిజముగ తెలియుటలేదు. కాని రణనిలని ఆధ్వర్యించుకుండ తుపాకిని చేతబట్టిన వారు 8 వేలమందియు, తిరుగుబాటుచేసిన జండ్రిమీరియు మూడు వేలమందియు నుండురని తోచుచున్నది.

పరిష్కారము

ఇటలీ ఆస్త్రియాల యుద్ధము.

ఇటలీవారి ప్రకటన

రోము డిసెంబరు 17: — శత్రువులు దూరమునండి తివ్రముగ భిరంగులను వేయుచునే యున్నాడు. మన భిరంగులు వారికి జలాలు చెప్పిచున్నవి. గోర్జియామీద మనము భిరంగులను వేయుచున్నాము.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టు వ్యవహారములు.

సరిహద్దుల వ్యవస్థ.

ఆలహాబాదు డిసెంబరు 17: — ఒక విశేషకుడు పయొ నీరు ప్రతికే ట్టు ప్రాసెసు: — ఇచ్చట శాంతి కలిగియున్నది. రెండు సరిహద్దుల సమాచారము తృప్తికరముగనున్నది. నైలు

నదిమీద ప్రైభాగమునకు నుల్లూసగారు సంచారముచేయుచున్నారని. ప్రజలు వీరికి కరతాశ్చర్యములతో స్వాగతమొసగుచున్నారని. గ్రీకు బాతీయులు మాత్రము అందోళనము గలిగియున్నారు. దొరతనమువారు ప్రజలయొడ అయోగ్యముగ నడుగులేము అనుభయము వీరికి కలదు.

వాకపు ధర్మకార్య సంఘము: — ఈ సంఘములోని కొందరు ఉద్యోగులపై పీటీవల కేసు చేయబడింది. కేసు విచారణ మిగిలి తీర్పు చెప్పడమైనది.

దైవభులనుండి వచ్చు కడ్డి సొమ్మును అపహరించినందులకు వాకపుపంచాయతీవారు శ్రైలిపాడు గారికి మూడుమాసముల కైదు శిక్ష విధింపబడినది. 52 వేలపానుల నపహరించి నండులకు ఇటీవలివరకు యుద్ధసహకార మంత్రిత్వపదవిలో నుండిన మొహరహపాను గారికి 10 మాసముల కారాగార వాసులు విధింపబడినది. వెనుకటి ఈజిప్టు రాజాగారి స్వంతి కార్యాలయమునకు ఇన్స్పెక్టరుగ నుండిన సెడెల్ బెగారు 1½ సంవత్సరములు చెరసాలలో నుండవలయును. వాకపు నిధులనుండి శ్రైలిపాడువారు ధనమును అపహరించినను వేరము కొట్టివేయబడినది.

గ్రీసు

గ్రీసు దేశపు రాజు.

జబ్బు నింపాడిగ నుండుట.

ఏథెన్స్ డిసెంబరు 16: — కాక్టెంప్రెసు రాజునకింకను అస్వస్థునిగ నేయున్నను, తమ శత్రువంధిరములో నుండి గాత్రో మట్లాడి విశేషకృతకారములను గురించి చెప్పించిరి. కృతకారము లనుకూలముగ నున్నవని అధికారులనుచున్నాడు.

మెసిడోనియా యుద్ధము

ప్రొవిన్సు డిసెంబరు 17. — పరాను అధికారు లిట్లుప్రకటించుచున్నారు. — మెసిడోనియాలో కాంతముగనున్నది.

బల్గేరియనులు సెలోనికను ముట్టడింపరు.

లండను డిసెంబరు 17: — ఏథెన్సు — సహద్దన యుద్ధకార్యముల తొందరలులేవు. బల్గేరియనులు గ్రీసు దేశమును చొర నద్య మించియున్నట్లు కానవచ్చుచున్నది.

గ్రీసు రాజ్యముయొక్క తాటస్థ్యమును మన్నింపవలసి నందన ప్రస్తుతము మిత్రులందరివారిపై బల్గేరియనులు యుద్ధ కార్యముల నాపిరనియు, బల్గేరియనులు గ్రీనువారి తాటస్థ్యమునకు భంగము కలిగించరనియు బల్గేరియను రాయబారులు ప్రకటించిరి.

గ్రీను దొరతనమునకు పంపుకొనబడిన విభావనముల మన వేనకకుపోవుచుండిన సెర్బియనుల గ్రీనులోనికి రానీయవలసినదని దొరతనమువారు సహద్ద ఉద్యోగులకు త్రువు చేసిరి.

సెలోనికానుండి గ్రీకు సైనికులు వెనుకకు

రప్పింప బడుట.

లండను, డిసెంబరు 17: — సెలోనిక, సెలోనికనుండి గ్రీకు సైనికులు చాలమంది శిల్లిపోయిరి. ఆందువలన జన సమర్థము తగ్గినది. మిత్రులందరివారిపైనుటల భవశాంతి కలిగింది. పురి పరిసరముల పోరాటము సంభవింపనేరదు. ఆస్త్రియావారు జర్మనులు తురపులు ప్రిలికొనాన వెల్లి పోవుచున్నారని. నన్నటిదినమున జర్మనీలో పాతకాలము ముసి వేయబడినది.

బల్గేరియా

బల్గేరియావారి ప్రకటన.

మొనాస్టిరు కృతకారము.

ఆంస్టెర్డాము డిసెంబరు 16: — బల్గేరియా అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు: — గ్రీసు దేశపు సరిహద్దులలోని మొనాస్టిరుమున్నగు స్థానములను పట్టుకొనుటవలన, గ్రీనువారి కిని, బల్గేరియావారికిని, సంఘర్షణలేకుండ చేసికొనుట సంభావ్య మగుచున్నది. ఇందువలన, సరిహద్దునకు రెండు కిలోమీటరులదూరములో బల్గేరియా సయినిబటుగాగి, గ్రీసు సయినిబటుగాని, రాకుండచేసికొని, ఆరెండు కిలోమీటరులును తటస్థ ప్రదేశముగ పరిగణించుటకు యేర్పాటుచేయుట కాలోచించి, తత్కార్య నిర్వాహణమునకై స్సాహాయ్యము చేయవలసినదని కోరగా, గ్రీనువారందరకు అంగీకరించి, తమ సయినిబటులను వెల్లి సాహాయ్యము చేయవలసినదని ఉత్తరువుచేసిరి.

శత్రుమండలి సేనలు.

గ్రీకుల ప్రవేశంపట్ల.

లండను డిసెంబరు 17:— గ్రీకురాజధానియగు ఏథెన్స్ పత్రిక లిట్టు (వాయుమన్నవి:— బల్గేరియావారు గ్రీకు పరిపాలనను వాటిరాకు. గ్రీకుల రాజధానియగు జరిసిన గాని, ఆస్ట్రీయా జర్మనీ వేసలను నడుగుబెట్టుచు బల్గేరియావారిని గ్రీకువారికిని ఎవరో కలతలు పెట్టుటకు ప్రయత్నింపుచున్నారని ఏథెన్స్ లోని బల్గేరియా రాజధానియనుచున్నాడు. ఘోషకరి, దోయిరను పట్టణములను గ్రీకువారి కిచ్చివేయబడునని, వీరు సెలవిచ్చిరి. ఈవాగ్దానమును బల్గేరియా ముఖ్యమంత్రిగారు చేసినట్లు నిజము ఆస్ట్రీగారు నుచున్నారని. సి. ఎం. గెజెట్టువార్త.

బాల్కను రాష్ట్రములు

బాల్కను రాష్ట్రముల యుద్ధవ్యవస్థ.

లండను డిసెంబరు 16:— సెలోనిక-గ్రీకురాజ్యమును ముట్టడించుకొని శత్రువుల ఉద్యమములు వెల్లడియగువరకు బాల్కనులో శాంతి నడుమట్లు కానవచ్చుచున్నది. తమ కార్యముల నిర్వహించితిమనియు, ఇక మిత్రమండలితో పోరుటకు ద్వేషించి యుండలేదనియు బండిక్యు దోస్తొవడిన సోక బల్గేరియాను నికోదోగ్ని చెప్పెను. క్రెడీయగను బల్గర సైనికులందరు సలుగున చెప్పించుచుండిరి. అందువలన ఆ సైన్యములలో నిట్టియునాటు ప్రబలియున్నట్లు స్పష్టమగును. ఆంగ్ల సైన్యములు వెనుకకుపోవుచుండిన ఒకానొక సమయమున బల్గరలు వారల ముట్టడించుచుండినయెడల ఆంగ్లేయుల రాక పోకలకు మిక్కిలి ప్రమాదము వాటిల్లియుండును. కాని బల్గరలు యుద్ధము ట్టుడి సలుపలేరని. రోడ్డు బాగుగ లేవు. వంతెనలు కొట్టివేయబడినవి. ఇరువదా కొకరిలిరి ధ్వంసమైనవని చెప్పవచ్చును. సెలోనికను ముట్టడించుటకు తగిన ఆయుధవశకరముల గొనివచ్చుట దుర్లభము. అందుచే సెలోనికాలో శత్రువులు ముట్టడింపగలుగుదు రను తలపు జనింపకయ్యెను. ఈకాంతిసమయమున మిత్రమండలి సేనల సెలోనికానుండి తిరిచివేయబడు జర్మనులు వారికి కొంత ఒత్తిడికలిగించ నుద్ద్యమింపవచ్చును. కాని విఫల మనోభివలన దురని వేర చెప్పవచ్చునట్లు. తమ ఉద్యమముల వ్యర్థతను కనుగొనిన యనంతరమున నూతన ప్రయత్నముల కరువుకొన నుపని యుండును.

ఆంగ్ల సైన్యములకు 970 సమైక్యము నవ్వమెరి. వీరిలో 500 నుండి గాఢపడిరి వీరు సురక్షితముగ సయన్యములతో గొనిపోవడిరి. మిగిలినవారు చరపోయియుండవచ్చును. ఏలవన బల్గేరియనులు గాఢపడిన సమైక్యములను సన్నీలలో బాడితియు తుసాతులతో గార్చియు చుంపుచుండిరి.

జర్మని

జర్మనీవారి ఆర్థికస్థితి.

లండను డిసెంబరు 17:— డాక్టరు హెబ్బర్ట్ గారు ఆర్థిక విషయములను గురించి ఉపన్యాసములలో తెలిపినసంగతులు తటస్థజేయుట వారికంత చచ్చలేదు. జర్మనీవారిలో, హుందీలు ఇతర జేతములలో మారుటలేదు. జర్మనీజేతపుర్రకు దగు డాక్టరు కలలో గాని బజేరియాలోని ప్రాథికామిక సంఘమువారికి ఉపయోగించుచు, యుద్ధవిజయము, పీఠసలయ్యుద్ధ పంకరములనున్నగు వానికిసామ్య ఎక్కడనుండి వచ్చునో తెలియదని సెలవిచ్చినట్లు డెయిలీనోన్సుపత్రిక నుడుపుచున్నది—పయనినపత్రిక వార్త.

టర్కీ

టర్కీ యుద్ధము.

లండను డిసెంబరు 15:— ఆస్తను చేంబర్లేక గార్చిలు తెలియజేయుచున్నారని. 12 వ తేదీన కలు ఎల్. అమరాను ను ప్రజేతమున తీర్చుక తుపాకులతో యుద్ధము జరిగినది. టి గ్రీకునది కుపి, యెద్దునున్న ఒక గ్రామము మీద టర్కీవా రు వడి యెరిరింగగా, వెనుకకు గొట్టితిమి 18 వ తేదీన యుద్ధ ము లేదు. మనకు చాలమంది క్రొత్త సైనికులు వచ్చుచున్నారని.

డాల్నినల్గు యుద్ధము.

పార్సిను డిసెంబరు 17:— పరాను అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారని. డాల్నినల్గులో తురుష్క ఫిరంగుల వడి తగినది.

ఆస్ట్రీయనులను హత్యచేయుట.

లండను డిసెంబరు 15:— ఆస్ట్రీయనులను హత్యచేయుటనుగూర్చి ట్రైబునల్ కమిషన్ రూపొందించుచున్న పత్రిక టింబిరి. 20 లక్షల ఆస్ట్రీయనులలోను 10 లక్షలనుండి కనిపించుచున్నది.

బెల్జియము

ఇస్మీను యుద్ధము.

లండను డిసెంబరు 16:— ఇస్మీనుకు ఆగ్నేయభాగమున, శత్రువులు భూమిలో నుండు కూరి ప్రేల్చగా, యెద్దుడిన ఆ భాగములో బిట్టిను సైనికులు జర్మనులను తేకగొట్టి ఆక్రమించు కొనిరి. వదిసారులు విమానముల యుద్ధము జరిగి, ఉభయ పక్షముల వారిది, చెయ్యక విమానము వారివారి సైనికపంక్తుల వెనుక క్రిందకు కూలినది. సి. ఎం. గెజెట్టువార్త.

హాలెండు

హాలెండు స్త్రీ మురులు.

లండను డిసెంబరు 15:— కొంతకాలము వరకును నూ యజుకాల్మకుండ రాకపోకలు చేయవలసినయను గుడుహోపుమాగ్గుముననే రావలెననియును కంసెరివారు నాకల కుత్తరువులను పంపించిరి. ఇంకముందు స్త్రీములు వారమునాకొకసారి గాక 10 రోజులకొకసారివచ్చును—బాగుగొరకుట కీవారిని యబ్బుది కలుగుటచేతనే ఈమామకలిగినది రాజకీయగు కారణమేమియునులేదనిగాటగుదమునుండితెలిపా వ్రరచ్చినది.

అమెరికా.

ఆస్ట్రీయా అమెరికా వ్యవహారములు.

సంక్షిప్తస్థితిలోనుండుట.

వాషింగటను డిసెంబరు 17:— అమెరికావారి బాబుకు ఆస్ట్రీయావారిచ్చిన సమాధానము విషయమై, విల్సనుగారేమి లాస్సంగు గారేమి “ఇదిమంచి ఇదిచెడ” యని చెప్పలేదు. ఆస్ట్రీయావారి సమాధానము చెప్పయి పంపినకాగితములు వేరకపోవుటవలన కాదు. ఆస్ట్రీయావారు నూచించునట్లు సుప్రసిద్ధియగుటగా, సుగతి సందర్భములకు చర్చించుటకు గాని, అమెరికావారి కిష్టములేకపోవుటవలననే వీరిచ్చిన మున్నగువాన ప్రస్తుత మూకొన్నారని. ఆస్ట్రీయా అమెరికాలకు మిత్రము పోవునంతస్థితికి వ్యవహారములు వచ్చినవని, నలుగురు అనుకొనుచున్నారని.

కొంటు బెర్నూ ప్రాప్తి.

దొరతనమున కిచ్చిన సలహా.

వాషింగటను డిసెంబరు 17:— అమెరికాలోని జర్మను గాయవారి తన ప్రభుత్వమునకిట్లు సలహా చెప్పిచున్నాడు:— బోయిఎకు; వాసుపాపెన గాన్తద బదులుగ క్రస్తుత మెరిని నియమింపవచ్చు; దీనివలన తేకపోని చిహ్నులువచ్చును.

ఫిల్లీ

ఇండియా మంత్రిగారి తంతివార్త.

ఫిల్లీ డిసెంబరు 17:— 16 వ తేదీన శ్రీరాజప్రతినిధి గారి కిట్లు తంతివార్తపంపబడినది:—

బాల్కనురాష్ట్రములలో వింతలెన్నియును లేదనియు ను సునాదుక కావల బల్గేరియును సైనికులు లేరనియు పగారు వారిప్రకటన మొకదానియందు వ్రాయబడినది. ఇంతవరకు జర్మనులుగాని ఆస్ట్రీయనులుగాని గ్రీకువారిరాజ్యమున కాటు బెట్టలేదని ఏథెన్సుకుండి వార్తలు వచ్చినవి. ఆస్ట్రీయావారి నాకాదళములు గాఢముగ నభ్యంతరము కలిగించుచుండినను ఇటలీసయింకులు ఆస్ట్రీయాలో దిగిన రోమునగరమున ఉద్యోగులు ప్రవరించిరి. ముట్టడించుచుండిన ఆస్ట్రీయనుల వెనుకకు తిరిగితి మని మాంటినిగ్రెయిల్ తెలియపరచిరి.

శ్రీ గావ్రదేశమున జర్మను లాగ్నానమున బలపరచు కొనుచుండిరి కాని రష్యువారి ఫిరంగిదళమువారిపొరదోలినది. జాకబుస్టాటురంగమున ఫిరంగిదళ ద్వంద్వముద్ధము తీవ్రత వచ్చినది. పారికమున హుడెనగోడ్డున రుష్యు సేనలు జర్మను సురక్షా సేనల మెట్టదరుముచున్నవని రుష్యువారు తెలియపరచిరి.

బెల్గియను కాగ్నేయమున శత్రువులమందుగని ఒకటి చేర్చిరి. ఆంగ్ల సైన్యము లీ ప్రదేశము నాక్రమించుకొనినది. తమఫిరంగిదళములు శత్రుకందకముల కధికసమయ కలిగించుచుండెను.

హెర్జెలియనుకాలము ఆంగ్లవిమానములు తీవ్రమున ముట్టడించినవి.

జర్మనీవారి విమాన కలియమునై ఫిరంగులు కాల్పుబడినవి యథాప్రకారముగ ఫిరంగిదళ యుద్ధములు, విమానముల ముట్టడులు జరిగినవని పరానువారు తెలియపరచిరి. విమానములు ముట్టడినవనియు, ఫిరంగులతో పోరాటము జరిగినదనియు ఇటాలియనులుగూడ తెలియపరచిరి.

హైదరాబాదు మునిసిపాలిటీని తీసివేయుట.

ప్రజల యసమృత్తి.

కరాచీ డిసెంబరు 17:— బొంబాయి దొరతనమువారు సింధురాష్ట్రములో హైదరాబాదు పట్టణపు మునిసిపాలిటీని తీసివేసినందున పౌరులుసభచేసి, తమ యసమృత్తిని తెలియజేయుచు, బొంబాయి దొరతనమువారు చేసిన పనిబాగుండలేదనియు, దీనివిషయమై వారి తిరిగిచూచించ వలసినదనియును మునిసిపాలిటీ ప్రాతినిధ్యముకు తమకులేవండచేయ గూడదనిరాల ప్రతినిధికిమహాసభపంపుటకును, దేశీయసభవారిండు విషయమై కలగజేసికొనుటలు చేయుటకై ఆనరబిలు భార్యమన్ను గువార జిజ్ఞాసము చేయవలసినదనియు తీర్మానింప బడినది. హైద్రమెంటులో దీనివిషయమై ప్రశ్నించునట్లు చేయుటకై కొంద రభిప్రాయపడుచున్నారని.

పార్టీ ప్రముఖుని మరణము.

8 లక్షలు స్త్రీధర్మముల కెచ్చుటగూర్చి దిన్నా పె టి ట గారు తమ 92-వ యేటనేటి ఉదయమున చనిపోయిరి వీరు పది సంవత్సరముల క్రిందట పని చాలించుకొనిరి. వీరి యంత్రాలయము లున్నవి. యంత్రాలయధికారుల సంఘమునకు వీరు చాల పనిచేసిరి. కూలీలచేత చాలసేపు పనిజేయించుట రాక్షసకృత్యమని వీరుజ్ఞునిరసింపుచు ఆందోళనము చేసిరి. తమ జీవితములో వీరు 38 లక్షల రూపాయలకు ధరమొక్కింద వినియోగించిరి.

పితాపురము రీడింగు యము.

పితాపురములోని రీడింగుయమునకు జహప్రదముగ నొక సంవత్సరము గడచినది. పాతకులెల్ల 19 త్యాహముతో పత్రికలనేమి గ్రంథములనేమి పఠించుచున్నారు. ఇదిగాక ఏకైకసెలలో సెలకొల్పబడిన విద్యార్థులందఱు ప్రస్తుతభాండగా ర మొకటి జహప్రదముగ జయగుచున్నది. ఇప్పుడు ఒక మేడలో పఠనాలయము పెట్టబడినది. ఇనవరి యుది మెంబర్లతోడను గొందలు పోషకులతోడను ఇది విరాజిల్లుచున్నది. యువతీయులు లెక్కలేని మెంబర్లుగా నున్నయెడల చందా నగముమాత్రమే ఇచ్చుకొనలేదు. ఇంతేకాదు, వారివారి యింద్రకే కలయపుస్తకములు పంపుటకు నిర్ణయింపబడినది—ఒక విశేషము.

యుద్ధనిధి: మెనూరు యువరాజుగారి యుపన్యాసము

బెంగుళూరు డిసెంబరు 17:— మెనూరుఇంపీరియు నర్వసు లాస్సులయ్యుద్ధనిధికిమిట్టి సభాసందర్భమున మెనూరుయొక రాజుగారిట్లు ప్రసంగించిరి:—ఆంగ్లేయునేలలో మనలాస్సుల పటాలములుస్వల్పముగనున్నవి. మనమెంతస్వల్పముగ నున్నను మనయథాశక్తి సాహాయ్యము చేయుచున్నాము. రణరంగము నుండి పటాలములు చూపిన ధైర్యస్వేచ్ఛములకు శాము మెచ్చుకొనుచున్నట్లు మాసోదకునికి తెలియజేయుమని నేను సిమ్లా వెళ్లినప్పుడు, రాజప్రతినిధి గారు నాతోచెప్పిరి.

జర్మనీవారికి సామానుల బంపుట.

లండను డిసెంబరు 15:— జర్మనీవారు గ్రీకుమార్గమున సామానులమున్నగునవి రప్పించుట కనకాశమున్నది. తక్షణ మెర్రెకార మెనర్సునియెడల నాకాదళపు ముట్టడి హాశ్యమున నని రోములోని విశేష డెయిలీ మెయిలు పత్రికకు తెలియజేసెను.

పాట్నా హోద్య:— పాట్నాలో శ్రీ శ్రీ శ్రీ హోద్య పెట్టబడినది. ఆకారణమున నటుకు కలకత్తానుండి కొంతమంజరీలు పంపబడిరి. ప్రస్తుతముముట్టుకు మిగిలినవారితోనే కలకత్తా హోద్యలో వ్యాపారము కొనసాగించుటకు ఇం యామంత్రిగారిని యాజ్ఞయొనెది.

మంచి సిరాసినికయము

ఆదాయ ప్రదము.

కరాలపాటి ఆశ్చర్యకార్య ధర్మముల పరిపాలకసంఘమువారు 9-1-1915-వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు యెమ్మారుస్కూలులోని ఆత్రిపేట సాల్వ సాక్టరీ: చేరిన 49-రి యాకరముల విస్తీర్ణముల ఉప్పు ఆకములన (సాల్వసాన్సు) నదరు సంఘమువారి కచ్చేరీయొద్ద ఏలముచేసెదరు. వారి కచ్చేరీ చెప్పేపులో వెంకటాచలమొదలిపిధిలో 31 నెంబరు గృహమునందున్నది. దస్తావేజులు పరిశీలింపకొక వారు ఉదయము 8 మొదలు 12 వరకును మధ్యాహ్నము 3 మొదలు 5-30 వరకును ప్రతిదినమును చూడ వచ్చును ఇంకను వివరములు తెలియ గొరువారు నదరు సంఘము కార్యదర్శికి వైదిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

THE GREAT WAR.

Greek Neutrality: Bulgarian Assurances.

ELEVEN THOUSAND ENEMY FORCE IN PERSIA.

Considerable Activity in France.

ALBANIA: THE NEXT OBJECTIVE OF AUSTRO-BULGARIANS.

AUSTRO-AMERICAN RELATIONS AT BREAKING POINT.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Gratitude of the Nation. Press Eulogy.

LONDON, December 17.

The papers are unanimous in declaring that Field Marshal Sir John French is assured of the lasting gratitude of the nation. He will still be precious to the country and of the most valuable assistance to Lord Kitchener.

The "Times" says: "Our best soldier is needed for the great task of arranging Home defence and reorganising and preparing for service abroad the great masses of troops now scattered throughout the United Kingdom. It is impossible for Lord Kitchener to undertake such executive duties effectually, and if Field Marshal Sir John French has been given direct charge, then a badly needed reform has been accomplished. Moreover, if, as we understand, the further strengthening of the Imperial General Staff is contemplated, then the changes will bring substantial advantages."

General Sir Douglas Haig. French Appreciation

LONDON, December 17.

A tribute is also paid by the papers to General Sir Douglas Haig's brilliant leadership. The French Press publishes many appreciative notices of Field-Marshal Sir John French and General Sir Douglas Haig. It appears that the latter is known to the French soldiers as "Legs of Steel." The "Illustration" says: "With a man of push like General Haig at its head the British Army won't sleep."

Titles and Decorations for Indian Officers.

LONDON, December 17.

The King yesterday invested Sir Percy Sykes, Indian Political Department with K. C. I. E. and a number of other officers with other orders. His Majesty decorated one with the Victoria Cross and also a number of other soldiers. (U. & M. Gazette Cable.)

Total British Casualties.

LONDON, December 17.

The total British casualties during the retreat were nine hundred including five hundred wounded who were brought into safety. The balance of the missing must be regarded as mostly killed, because the Bulgarians have been bayonetting and shooting the wounded.

Flying Corps Casualties.

LONDON, December 16.

Mr. Tennant said that total casualties in the flying corps for three months ending August 31 were fourteen killed, twenty-two wounded and eighteen prisoners. For three months ending November 30 the figures were eleven killed, 21 wounded and 25 prisoners. There were also ten missing.

British Successes.

Barricade Captured, Defences Shelled, and Aeroplane Destroyed.

LONDON, December 17.

A Press Bureau despatch from headquarters in France says that the enemy yesterday evening exploded a mine south-east of Ypres. The crater was immediately occupied by our bomb-throwers, who repulsed the attack. We seized an enemy barricade south of Messines with rifling loss. Our artillery has been active to-day and has done considerable damage to hostile trenches. The hostile artillery has been active about Ypres. Our aeroplanes raided Herilly aerodrome successfully. There have been ten combats in the air, in the course of which an enemy battleplane was felled by one of our reconnaissance machines. One of our machines was forced within our lines.

The British Front.

Hostile Trenches Entered and Occupants Disposed of

LONDON, December 17.

The British headquarters reports that last night hostile trenches were entered near Armentieres and the occupants disposed of. It is estimated that seventy were killed. Our losses were trifling. To-day there was a mutual bombardment about Ypres.

Another German Lie.

The report of German wireless service on December 5th that we had lost four aeroplanes, is untrue.

Military Position of Salonika.

Statement by Lord Robert Cecil.

LONDON, December 16.

In the House of Commons Lord Robert Cecil announced that the Allies in Greece desired to regularise the military position of Salonika and to deny the central

Powers control thereof. He believed this was in accordance with the wishes of Greece herself. Negotiations were being actively pursued, and he hoped would be satisfactorily concluded.

Heavy Fighting at Kut-el-Amara.

LONDON, December 17.

Mr. Austen Chamberlain announced that there was heavy rifle fire at Kut-el-Amara on December 12th on the North Front, also a heavy Turkish attack on a village on the right bank of the Tigris which was repulsed. All was quiet on the 13th. Reinforcements continue to proceed up stream as they arrive.

The Battle of Ctsephon. The British Wounded.

ALLAHABAD, December 17.

It is understood that with regard to the casualties in Mesopotamia the proportion of the slightly wounded in the battle of Ctsephon was very large. The condition of the wounded, generally continues to be satisfactory. (Ctsephon is 25 miles below Bagdad)

Reduction in Pay.

LONDON, December 16.

Mr. F. E. Smith said the law officers suggested reduction of their emoluments by five thousand each yearly.

Issue of Exchequer Bonds.

LONDON, December 16.

The prospectus has been published for the issue of 5 per cent. Exchequer bonds of one hundred pounds repayable at par in 1920. They will be accepted at face value as cash for subscription to future loans. An interesting feature is that where a person is domiciled abroad bonds will be exempt from income tax or any other British taxes.

Suez Canal Route.

LONDON, December 16.

Enquiries among Shipping Companies in London show that none has decided to abandon the Suez Canal route in favour of the Cape route.

Food by Parcels to Germany.

LONDON, December 17.

In the House of Commons Lord Robert Cecil stated that considerable quantities of food were being sent to Germany by parcel post from America. Steps were being taken to deal with the matter effectively.

Greece.

The Retreating Serbians.

Arriving at Salonika.

ATHENS, December 17.

Large numbers of Serbian soldiery continue to arrive at Salonika, where they are being re-equipped. Two Battalions have been incorporated with the British. Bitter complaints are reaching Athens regarding Bulgarian exactions from the Greek inhabitants of Monastir.

Central Powers will not Enter Greece.

Prior to Diplomatic Negotiations.

LONDON, December 17.

The Athens Press announces that the Bulgars will not enter the Greek territory and the Teutons will not enter prior to diplomatic action by their Governments towards Greece. The Bulgarian Minister at Athens has complained of an attempt to sow discord between Greece and Bulgaria. He added that Ghevgheli and Doiran would be surrendered to Greece. The "Neon Asty" states that this has been promised by Dr. Radoslavoff, the Bulgarian Premier. (U. & M. Gazette Cable.)

Respect for Greek Neutrality.

Bulgaria Will not Attack Salonika.

LONDON, December 17.

ATHENS. — All is quiet on the frontier and the Bulgarians show no sign of advancing into Greek territory. The Bulgarian Legation has issued a statement to the effect that Bulgaria postpones operations against the Allies from respect for the neutrality of Greece which it will refrain from violating in future.

Retreating Serbians.

The Greek Government in consequence of representations made to it has again instructed the frontier authorities to allow the retreating Serbians to enter Greece.

Greek Troops Withdrawn from Salonika.

LONDON, December 17.

SALONIKA. — The departure of the bulk of the Greek troops has considerably eased the congestion in the

town and is a great relief to the Allied troops, although the danger of fighting near the town seems remote. A number of Germans, Austrians and Turks are departing daily. German schools were closed yesterday.

Greco-Bulgarian Frontier. Establishment of a Neutral Zone.

LONDON, December 17.

AMSTERDAM. — A Bulgarian official statement says that the capture of Monastir and other places near the Greek frontier has made it desirable to avoid Greco-Bulgarian accidents. Consequently Bulgaria has proposed the establishment of a neutral zone by Bulgarian and Greek troops retiring two kilometres from the frontier line. Greece has agreed and has ordered the Greeks to co-operate with the Bulgarian Officers in the formation of a neutral zone.

King Constantine. Foreign Situation Discussed.

LONDON, December 17.

ATHENS. — King Constantine, although still indisposed, received the Premier in his bedroom to-day and discussed the foreign situation, which is officially regarded as progressing normally.

BULGARIANS TASK COMPLETED.

No Wish to Fight Allies.

Investment of Salonika Improbable.

LONDON, December 17.

SALONIKA. — Reuter's correspondent at head-quarters wires that the situation looks like entering upon a period of comparative quiet pending the clearer revelations of the enemy's intentions regarding the invasion of Greek territory. A captured Bulgarian officer remarked that the Bulgarians had completed their task and had no wish to fight the Allies. This sentiment is so universally expressed by the Bulgarian prisoners that it seems to reflect the feeling of the bulk of the army. There was a time during the retreat when a Bulgarian raid south of Lake Doiran might have proved disastrous by cutting the British communications, but this was not attempted. Fears of the investment of Salonika in the near future are not entertained as it would be a colossal task to bring up the necessary siege artillery owing to the roads being bad, bridges blown up and railways partly destroyed. The Germans may use the lull to bring further pressure to bear on Greece to turn the Allies out, only preparing for further operations after perceiving its futility.

France.

The Great French Loan.

LONDON, December 17.

PARIS. — The Chamber has unanimously agreed to vote on account for the first six months of 1916. M. Ridot, Minister of Finance, winding up the debate, said he was not yet able to give the results of the loan just subscribed, but the response of the country was unprecedented. It was a loan from French thrift and no wise speculative Foreign subscriptions included twenty-five millions sterling from Great Britain.

A Mine Exploded, Ten Aerial Combats.

LONDON, December 17.

It has since been confirmed by official report that the enemy exploded a mine south-east of the Ypres and our bombers occupied the Crater. There have been ten aerial combats and one machine on either side was brought down in its own lines. (U. & M. Gazette cable.)

Smothering of German Artillery. Another German Depot Blown Up.

LONDON, December 17.

PARIS. — The smothering of German artillery by French batteries is the feature of the communique. Another German ammunition depot has been blown up between the Oise and the Aisne.

More German Defences Destroyed.

LONDON, December 17.

PARIS. — A communique says: "Canonading and mining at various points on the front resulted in further considerable damage to German defences."

French Report.

PARIS, December 17. — All is quiet in Macedonia.

Germany.

German Financial Difficulties.

LONDON, December 17.

Dr. Helfferich's financial speech has not impressed neutrals. Exchange is still moving against Germany. The "Daily Post" reports that Dr. Kuhlmann, a German businessman addressing the Bavarian Industrial Union, declared that there was no visible way whereby Germany could meet the expenses resulting from the amortisation of the War loans, pensions and renewal of armaments. (U. & M. Gazette Cable.)

Goods for Germany Through Greece. An Anticipated Danger.

LONDON, December 17.

The "Daily Mail's" Rome correspondent says that shipping lines point out the danger of Germany obtaining goods through Greece. Failing immediate steps, concerning Greek re-exports, the blockade will become a farce.

Persia.

Eleven Thousand Revolted Troops at Hamadan.

LONDON, December 17.

At question time in the House of Commons Lord Robert Cecil said, there was little reliable information regarding the enemy force at Hamadan, but it was understood that there were some eight thousand irregulars and three thousand revolted gendarmes.

Serbia.**AUSTRO-BULGARIAN FORCES.****New Objective.**

LONDON, December 17.

The Italian Press states that the next Austro-Bulgarian objective will be Albania. The Austrians propose to overrun Montenegro and advance to San Giovanni, joining the Bulgarians advancing by El Basan and Tirana. Hence, Albania will shortly be the theatre of the new Balkan War, in which Italy is expected to play a principal part. There are several hundred thousand Serbian women and children refugees in Albania without food. The American Government have ordered the Ambassador in Rome to charter all the steamers available and bring them to Italy. There are three Serbian Armies, totalling 150,000, between Scutari, Durazzo and El Basan, and another 50,000 in Southern Albania.

Austria.**The Peace Movement.****Hungarian Minister's Demand.**

LONDON, December 17.

A telegram to the "Morning Post" from Budapest, dated the 7th instant, says that Count Karolyi, Leader of the Independence Party, speaking in Parliament, demanded that the Government should make peace proposals. He declared that Hungary had achieved all she wanted. If the Government were unable to comply with the wishes of the Nation, they should resign. The transmission of the speech abroad was prohibited.

EGYPT.**The Situation on the Egyptian Frontiers.**

ALLAHABAD, December 17.

The "Pioneer's" correspondent writes:—An is quiet here and the state of affairs on both frontiers is quite satisfactory. The Sultan is making a very successful trip up the Nile, where he is being received with acclamation by the provincial population. The only element that is at all restless and uneasy is the Greek community, which is frankly nervous and afraid that the Government may play the nation false.

The Mixed Courts.

From January next the mandate of Mixed Courts comes to an end and steps will have to be taken to deal with the situation. These tribunals, which were created in 1876, handle all civil and commercial cases in which one of the parties is a foreigner or both are of different nationality.

The Khedivial Wakis' Scandal.

The trial of the persons implicated in the recent scandals discovered in connection with the administration of the Khedivial Wakis and of Prince Seif Ed Din, nephew of Sultan Hussam, who in 1898 shot at his uncle Prince Fuad and has since been confined in an English Asylum, was concluded this week, and judgment has now been delivered.

Khairy Pasha, one of the Trustees of Wakis and the recent curator of Daira, has been sentenced to three months' imprisonment for misappropriating money coming from the interest in Daira funds.

Moharar Pasha, at one time the Under Secretary of State for War and till last year the Curator of Daira, has been sentenced to ten months' imprisonment for misappropriating a sum of £ 52,000.

Sadek Bey, Inspector of the Daira Khaza, private office of the ex-Khedive, has received eighteen months' imprisonment for complicity in the case of Khairy Pasha and Moharar Pasha. They were given the benefit of the "loi bereger" (first offenders act). Khairy Pasha was also acquitted of the charge of misappropriating funds of Wakis.

Turkey.**The Dardanelles.**

LONDON, December 16.

PARIS.—A communique says:—Turkish artillery activity in the Dardanelles has lessened.

Italy.**Artillery Activity.**

LONDON, December 17.

ROME.—A Communique says:—The enemy continued intense artillery activity, especially with long range gun. Our artillery replied and bombarded Gorizia.

United States.**The Austrian Reply to U. S. Note.****Relations at Breaking Point.**

LONDON, December 17.

WASHINGTON.—President Wilson and Mr. Lansing reserve comment upon the Austrian reply to the Ancona note pending the receipt of the official text, but it is stated authoritatively that the United States will decline to enter into the suggested exchange of views or discuss facts. The general opinion is that the relations between the United States and Austria are at breaking point.

It is stated that Count Bernstorff suggests to Berlin that the appointment of successors to attaches Boy-Ed and Von Papen is undesirable at present, as he is anxious to avoid further difficulties.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Delhi.**War Cable to the Viceroy.**

DELHI, December 17.

The following telegram dated the 19th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

A French communique regarding the Balkans says that there is nothing new to be reported, and that there

are no Bulgarian troops beyond the frontier. Unofficial Athens reports say that no German or Austrian forces are yet reported on the Greek territory. The official agency at Rome announces the landing of Italian troops in Albania, despite desperate attempts of the Austrian naval units. The Montenegrins report the repulse of Austrian attacks.

The Russians report that their artillery in the Riga district dispersed the Germans engaged in fortifying the position. In the region of Jacobstadt artillery duel increased in violence. The Russians continue pursuit of the Turco-German force on the Hamadan road, Persia.

The British report explosion of the enemy mine south east of Ypres, but the crater was occupied by the British. Our artillery cause considerable damage to the enemy trenches.

British aeroplanes successfully raided the Hervilly aerodrome.

The French report usual artillery and aircraft activity including the bombardment of a German aviation camp. The Italians also report artillery and aircraft activity.

Indian Crop Report.

DELHI, December 17.

The crop telegram for the week ending the 11th December reports that the week is still rainless, and seasonable rain is badly wanted for winter sowings. In the Punjab the condition of standing crops in irrigated areas is average, and the outturn in some parts below the average. Water and fodder are sufficient in the United Provinces. The demand for rain has extended to western submontane and upper and north Central districts. Cattle disease has almost abated. Fodder is dear in some districts and the level of prices practically unchanged. Winter showers fell in parts of Central India, but the rainfall is considered insufficient.

A New Rule Added to Defence of India Act.

DELHI, December 17.

It is directed that after Rule 12 of the Defence of India Rules under the Defence of India Act the following rule shall be inserted:—

12 (A) (1). Any Officer of the Government authorised in this behalf by a general or special order of the Local Government, may arrest without warrant any person against whom a reasonable suspicion exists that he has acted, is acting, is about to act with intent to assist the King's enemies in a manner prejudicial to public safety or the defence of British India. (2) Any official exercising the power conferred by this Rule may use any and every means necessary to enforce the same. (3) Any officer making an arrest under this rule shall forthwith report the fact to the Local Government and pending receipt of the orders of the Local Government may by order in writing commit any person so arrested to such custody as the Local Government may by general or special order specify in this behalf, provided that no person shall be detained in custody for a period exceeding 15 days without the order of the Local Government, provided further that no person shall be detained in custody under this rule for a period beyond a month.

Calcutta.**Barisal Special Tribunal.****Judgment in a Dacoity Case.**

CALCUTTA, December 17.

The Barisal Special Tribunal delivered judgment in the Amna dacoity case. Of the seven accused two were sentenced to five years rigorous imprisonment each and the remaining five were acquitted.

The Commissioners next took up the Ponaballa dacoity case in which Ibrahim and four other Mahomedans stand charged with dacoity. The prosecution story was that some nine or ten persons committed this dacoity in the house of a Hindu named Kunja Ganguli. After torturing the female members of the household the dacoits decamped with ornaments, cash and steel trunk left in that house by a young man named Latu Dutt. On the way the dacoits broke open the trunk and while examining the contents suddenly a bomb which was inside the trunk exploded severely injuring four of the dacoits, one of whom died in the hospital. Some of the accused made confessions. Twenty witnesses were examined. The case is proceeding.

Bombay.**Death of a Notable Parsi.****13 Lakhs in Charities.**

BOMBAY, December 17.

The death occurred here to-day of Mr. Bomanji Dinshah Petit at the age of 92. He was the last surviving son of the late Sir Dinshah Manockji Petit and before his retirement from active life, about ten years ago, was one of the most prominent millowners and agents in Bombay. He took a strong line a few years ago in the Millowners Association in condemning the inhumanity of long hours during which millhands were worked in Bombay mills, this being at the time when the agitation which resulted in the Factory Act, was started. He gave 13 lakhs of rupees in charity during his life.

The Specie Bank and the Thakore Sahab of Morvi.

BOMBAY, December 17.

To-day Mr. Justice Macleod resumed the hearing of the case filed by the Official Liquidator of the Indian Specie Bank, Ltd., in liquidation, against the fourth defendant Thakore Sahab of Morvi to recover Rs. 177 lakhs. Mr. Jardine for the plaintiff in the opening addresses stated that the fourth defendant carried on business in Bombay in the name of Morlidhar Madanlal and Co., in silver and of that business the Thakore Sahab was the sole proprietor. For this business he was borrowing money from the Specie Bank. Mr. Jardine pointed out from the minute book of the Bank that Thakore Sahab was present at some of the meetings when accounts were placed before the board and said that if the directors had investigated into the accounts they would have found out that the Bank was dealing largely in silver and had made loss. Mr. Jardine said that it appeared that the Board meetings were nothing but farce. From the accounts kept in the books of the Bank, Mr. Jardine pointed out there were accounts in the names of different persons for silver, but they were the bank's own account.

Mr. Inverarity for the Thakore Sahab of Morvi here raised a further issue that whether the silver transactions entered into the accounts of Chhotalal Naginchand, Subhagchand Naginchand, Narandas Monordas, M. Nanabhai and Shakhchand Damdar were in fact transactions of the Bank. Mr. Inverarity said that he was going to contend that they were not. Mr. Jardine said that the issue was inconsistent with the written statement of the 4th defendant. Mr. Inverarity asked leave for amending the written statement. His Lordship gave permission to put in a supplementary written statement. Mr. Jardine continued with the accounts for the years 1911-12 and stated that when ever the Board's meetings were held the general ledger balances were placed on the table and if the directors took trouble to investigate the loans on Government and other authorised securities, which always exceeded a crore of rupees, the Board would have found that the loans were given to unsubstantial persons. Mr. Bhaishanker Nanabhai, Solicitor was put into witness box when the Court rose for the day.

Dr. Mackichan's Bust Unveiled.

BOMBAY, December 18.

Lord Willingdon yesterday unveiled the bust of the Rev. Dr. Mackichan Principal of Wilson College, Bombay, for the last forty years. Dr. Mackichan is connected with the Educational movements of the Presidency as a fellow and several times Vice-Chancellor of the University and Principal of the Premier College in the Presidency.

Punjab.**Punjab and Army Medical Service.****A POOR RESPONSE.****The L. G.'s Remarks.**

LAHORE, December 17.

At the prize distribution ceremony of Lahore Medical College, His Honour the Lieutenant-Governor presiding referred with satisfaction to the fact of two Assistant Surgeons trained in the College having been granted temporary commissions at the front and stated that eight more applications for similar commissions from Assistant Surgeons in plague establishment were pending before the Government. In addition three temporary Assistant Surgeons and two medical graduates had volunteered and been accepted for active service. His Honour, however, regretted that out of a cadre of 500 Civil Sub-Assistant Surgeons only five have so far volunteered for field service. His Honour said:— "And speaking frankly I do not regard that an adequate response from the Sub-Assistant Surgeons of the province which can claim to supply half the fighting strength of the Indian Army. Humble compounds have risen much better to the occasion as we have than 45 have accepted service in medical units at the front." Proceeding His Honour said:—"I dwell on these facts and figures not in any carping spirit or because I wish to play the role of the recruiting officer, but because I am jealous of the reputation of the Province and I should like to be able to say after the war is brought to a glorious and triumphant conclusion the Punjab Medical Services, Indian and European, have played as high a part in it as the splendid Punjab fighting men and that wherever the Punjab soldier goes and wherever he is to be found, he may be content on finding one of his own countrymen at hand to give him medical aid and comfort in his hour of need."

SCORES:—Parsi first innings:—Kapadia c Deodhar b Chandarana 18, Driver b Joshi 12, Chotiba c Chandarana b Joshi 87, Warden b Joshi 15, Kanga 1 b w b Joshi 17, Mulla c Butaram b Y. J. Joshi, 43, Vajitdare Joshi b Shivaram 1, Ghandi not out 26. Parakh c Y. J. Joshi b Chandarana 13. Mirza and Vatcha to bat. Extras 7, Total 179.

Latest Telegrams.

December 17.

PARIS.—This afternoon's communique says enemy bombardment west of Le Mesnil in Champagne was silenced by French batteries.

There has been lively reciprocal cannonade in Lorraine

The "Pioneer" special cables:—

LONDON, December 16.

While Germany officially denies the reports of disorder in Berlin the "Central News" Amsterdam correspondent learns that 2,000 infantry has been added to the Berlin garrison to maintain order. The "Berne Tag-Wacht" states that riots also occurred in Leipzig, Dresden and Hemelingen. There was a big peace demonstration and numerous arrests took place at the opening of the Hungarian Parliament. A Manifesto with 10,000 signatures, which was sent to the President of the Chamber, declared that Serbia having been punished the object of the War was attained. Germany might be free to continue the struggle, but, if the War continued, Hungary would be financially and economically exhausted. It needed peace.

A Swede who recently visited Germany on behalf of the "Times" writes: It was borne upon me everywhere that the German and Austrian military authorities contemplated in an overwhelming endeavour to obtain a decision at the earliest possible moment. I heard of the immense purchase of camels and mules. Hagenback's camels were used to teach soldiers to ride. Other writers anticipate that a great effort will be made on the western front.

The "Petit Journal's" Geneva correspondent mentions reports of big movements toward the Strya and the Sty with the object of clearing the Russians out of Galicia, also a final effort to occupy Riga and Dwinsk. The "Excelsior" declares that Egypt is not threatened and that there is no prospect of a big enemy movement in Asia Minor before the spring.

The "Daily Telegraph's" Rome correspondent mentions Constantinople reports received in Athens that a movement in favour of a separate peace is encouraged by some Ministers including Talaat Bey. The prospect of the arrival of a German Army in Constantinople is not welcome to Mahomedans especially the soldiers who have had experience of German methods.

The "Morning Post's" Borne correspondent states that fifty delegates representing all the Protestant Churches of Germany waited on the Chancellor and expressed anxiety at the fate of the Armenians. The Chancellor replied that it would always be one of the highest duties of the German Government not to allow Christian peoples to be persecuted on account of religious beliefs.

THE GOVERNOR LEAVES GUNTUR FOR NELLORE.

VISIT TO THE CRIMINAL SETTLEMENTS AT BAPATLA.

THE POOR FED AND CLOTHED IN HONOR OF THE VISIT.

GUNTUR, December 17.

As will have been seen by the telegrams already sent His Excellency had a busy day on his arrival at Guntur yesterday. Arriving at Tenali, an important centre for rice traffic in the Guntur district, at 7-15. His Excellency replied to an address by the Municipality which had been recently formed Lord Pentland being the first Governor to visit the town.

His Excellency's arrival at Tenali was generally associated with the construction of the broad gauge line connecting Tenali with the headquarters of the district—a line which is fast approaching completion. The popular belief was that His Excellency was there to open the line. It was originally proposed to open it in January next, but the ceremony had been put off and it is now said that the line will not be ready for traffic before June next.

At Guntur His Excellency received a hearty welcome and though this welcome was not manifest in the shape of unusual decorations &c. it was apparent from the large gathering of persons males and females, the old and young—who had assembled at every available vantage point round the various places His Excellency had visited or by the sides of the roads through which His Excellency passed.

On the evening of the first day His Excellency attended a garden party given in his honour by the Reception Committee of which Mr. Fernandez the District Judge is the Chairman. The party was given in the spacious grounds of the Indian Club on which were pitched small tents for the accommodation of the visitors. On the whole the place presented quite an attractive appearance and in response to invitations issued by the Chairman quite a large gathering of ladies and gentlemen assembled. On his arrival at the entrance to the Club His Excellency was received by the members of the Reception Committee and conducted round the various entertainments arranged for the occasion. The entertainment which attracted the largest number of visitors and at which His Excellency spent some time was the quaint dance of "Lambadi" women who abound in these parts. Another entertainment of a special nature provided for His Excellency's amusement was what is called the "Netravadhanam" performance by two experts in the art who by means of movements of the eyelids transmitted any messages given from one to the other. After witnessing this performance His Excellency adjourned to the main hall of the building and enjoyed the "Salatarangam" (instrumental music) performed by a local expert to the accompaniment of violin and "mridangam." After taking light refreshments His Excellency freely moved among those present and it was 7 P. M. nearly before His Excellency left the grounds after witnessing a fine display of fire works which brought a pleasant evening to a close.

This morning His Excellency paid a round of visits and in the afternoon had an informal Conference with the Revenue Officers of the district headed by Mr. J. Ramayya Pantulu, Deputy Collector. His Excellency had no particular function in the evening to perform but attended the European Club.

In honour of His Excellency the Governor's visit, Rai Bahadur Jagarlamudi Lakshmayya Naidu Garu, of Karemchendu, a District Board member, fed about five thousand poor, and Mallela Sivaramakrishnayya and brothers, of Kayapudi, distributed clothes to about four hundred deserving poor to-day.

Visit to Educational Institutions.

This morning His Excellency was engaged in visiting the local educational institutions. The first place visited was the A. E. L. M. College, where His Excellency was received by the Rev. J. Roy Strock, Principal, and the staff of the College.

After going round the various classes His Excellency was conducted to the main Hall in the top floor, where a large number of students had assembled.

After His Excellency had been garlanded the Rev. Mr. Roy Strock on behalf of the College expressed their grateful thanks to His Excellency for the visit paid to the College. His Excellency in a few words expressed his appreciation of the unselfish and devoted endeavours of the College in its work, and he was glad to have had his opportunity of witnessing the same. He hoped that the students would be grateful to the College and the staff for the instruction that they were getting and continue to be loyal.

His Excellency then left the College premises amidst loud cheers and motored to the Town High School, where he was received by Mr. N. S. Venatrama Aiyar, Headmaster. Here the various classes were at work and the students sang a few special verses in Telugu and Sanskrit, specially composed for the occasion, welcoming His Excellency and wishing glory to the British Arms. Before leaving the premises His Excellency expressed his appreciation of the work done in the school and announced an annual gift to the school of Rs. 50, given by Mr. J. Venkatarathnam, a local pleader, in commemoration of His Excellency's visit.

The latest institution visited was another institution maintained by the American Evangelical Southern Mission's Girls' School which is doing very good work in the town. Here His Excellency was received by Miss M. C. Knauss, Manager, and taken into various departments including the training and model classes.

After complimenting Miss Knauss on the excellent work of the institution His Excellency motored back to the Collector's bungalow, where after breakfast the party left by motor for Tenali.

Return to Tenali.

Travelling by motor, His Excellency and party, accompanied by Mr. Majoribanks, the Director, arrived at Tenali at 1 P. M. A local land-

lord, Appana Ramachandra Rao, who had very philanthropically fed about a thousand poor and held a "Harikatha Kalakshapam" in honour of His Excellency's visit, was introduced to His Excellency.

Arrival at Bapatla.

At 1-30 the special train left Tenali for Bapatla, which was reached about an hour late. There were present on the platform Mr. P. Venkatasubbiah, Sub-Magistrate, and Mr. R. Chenchuramiah, Union Chairman. After being garlanded His Excellency motored to the Salvation Army Criminal Settlement for Erukulas at Stuartpuram.

Visit to S. A. Criminal Settlement.

Here His Excellency was received by Col. Spooner and taken round the various departments of work. Under a pandal were exhibited various kinds of mats, baskets, and ropes and pottery made by the inmates, and vegetables, Indian and English, cultivated by them on behalf of the inmates. Col. Spooner read an address welcoming His Excellency.

His Excellency's Reply.

COLONEL SPOONER AND GENTLEMEN,—One of the great difficulties which have always hampered the work of the police in this country lies in the fact of the division of labour which is, at any rate of one of the causes which have led to the development and perpetuation of the caste system and has, by a singular perversion, extended even to criminal pursuits. It is perhaps not peculiar to this country, but nowhere else I imagine has the dedication, if I may so term it, of sections of the community, united by ties of consanguinity and of evil tradition, to a life of crime, been accepted to the same remarkable extent as a normal feature of the social structure. Its more dangerous and more highly organised manifestations, such as thuggism, have been, as was necessary, drastically suppressed, but the attempt to deal with those criminal tribes which, though their depredations seldom imply risk to life as well as to property, by their elusiveness and their ubiquity, form a constant source of apprehension and annoyance to the peaceful villagers upon whom they prey, has hitherto met with but scanty success. This has been due not to any neglect or indifference on the part of Government. For, as a matter of fact, it has indeed long been recognised by legislative enactment that it is incumbent upon the State to attempt to reclaim these unfortunate, to win them over from their inherited tendencies, and to give them an opportunity to take at least their position in the body politic as law abiding and useful citizens. The task of reformation is, however, beset with difficulties and it has not been easy to find an agency to which it might suitably be entrusted. To the Salvation Army, which has so generously placed its experience and the devotion and capacity of its officers at the disposal of Government, we have therefore good reason to be most grateful. I would also most cordially associate myself in the tribute which you, gentlemen, have paid to the broad-minded and sympathetic manner in which my colleague, Sir Harold Stuart, has so successfully laboured to find a practical solution of this most complicated problem. These settlements are yet young, but the results already obtained are most encouraging, and I feel certain that they will yet completely justify the courage and the confidence with which the problem has been approached. Gentlemen, you have my sincerest sympathy and good wishes in the task you have undertaken, and I share your hopes that these settlements will mark the opening of a new era of usefulness and of ordered life for those to whom you minister.

Before His Excellency departed he was shown, by practical demonstration, how the Erukula Settlement Police dealt with troublesome men by putting up sham offenders.

Visit to Yanadi Settlement.

After spending about an hour His Excellency and party drove to the Yanadi settlement maintained by the American Baptist Mission, where they were received by the Rev. A. H. Curtis and Mrs. Curtis and shown round. Here also His Excellency inspected with interest articles similar to those seen at the first settlement, and returned to the station at 6-30 and left for Nellore at 7 P. M.

During the drive His Excellency also visited the American Baptist Mission Leper Hospital at Bapatla.

Feeding and Clothing the Poor.

In Honour of the Governor's Visit.

GUNTUR, December 17.

The Secretary Reception Committee Guntur wires to us:—

In honour of His Excellency the Governor's visit Rai Bahadur Jagarlamudi Lakshmayya Naidu Garu of Karemchendu, District Board Member, fed about five thousand poor and Mallela Sivaramakrishnayya and Brothers of Rayapudi distributed clothes to about four hundred deserving poor yesterday the 16th instant.

Entertainments at Tenali.

In Honour of the Governor's visit.

TENALI, December 17.

In honour of His Excellency's visit to Tenali Appana Ramachandra Rao leading merchant of Tenali fed four thousand poor on Wednesday and clothed a large number besides entertaining all the Gentlemen present at the public reception on Wednesday morning to tea. He also distributed fruits among about 1200 School children and performed "Harikatha Kalakshapam" in his factory at night. He was specially introduced by the Collector to His Excellency this noon on the Governor's return from Guntur to proceed to Bapatla and His Excellency complimented Mr. Ramachandra Rao on his charitable and public spiritedness and spoke to him words of encouragement. — (From a Correspondent by wire.)

Benares Conspiracy Case.

BENARES, December 17.

The Benares conspiracy case being resumed this morning before the Special Commissioners, the first witness, Khan Bahadur Sheikh Abdullah Khan, Deputy Superintendent of Police, C. I. D., Delhi, deposed that he was deputed to investigate the Delhi case on the 15th April 1915. He examined Shankar Lal and Ram Nath, who were under arrest, and, in consequence of what they said, the witness examined the proprietor of a Gujarati Boarding house, Harnam Singh, gave him a seditious pamphlet in Gurumukhi, which he said he had found in his house. Ram Nath and Lachmi Narayan were interned in June. They were not allowed to leave Delhi or their house at night.

In cross-examination the witness said that he did not promise to get pardon for Ram Nath if he confessed. He had not seen Ram Nath's statement to Mr. Macnabb. He himself told the witness of several instances in which pardon has been given to persons who had made confessions. He was quite ready to confess. The witness did not persuade or advise Shankar Lal to confess. Sub-inspector Ganga Singh Kotwal of Delhi went to Ram Nath to enquire about Pingley's visit to Delhi and deposed to the recovery of Pingley's coat and other articles of clothing from the Day-lay Washing Factory together with an account book, and a receipt book. He searched Ganeshi Lal's house on the 10th March 1915. The witness took Shankar Lal to Meerut from the City Police Station and Shankar Lal pointed out to Mr. Monroe, Joint Magistrate, the place he had visited in company with Pingley. Gauri Snankar, an employee in the Washing Factory, proved the receipt of the clothes and the entries in the books and receipt.

S. I. Balwant Singh found Shankar Lal approver, at Jharli Railway Station on the 12th April, staying with his father-in-law, who was the Station Master, and he was formally arrested on the 14th under the orders of the S. P. After he had been identified the witness put in a search list of Harnam Singh's house.

Harnam Singh, a tailor at Delhi corroborated finding of the Gurumukhi leaflet in his house. He did not know how it happened to be in his house. Many Sikh soldiers used to frequent his shop. His brother was employed in the 30th Cavalry.

Dwarka Nath, assistant in the laboratory of St. Stephen's College, Delhi, saw a "Liberty" leaflet with Lachmi Narain, who introduced him to Ramnath. He knew Ganeshi Lal, to whose house he was taken by Ramnath, and there he met Mani Lal about eleven months ago. He met Mani Lal subsequently at Ram Nath's dispensary.

A few more witnesses were examined to corroborate the approvers on minor points.

Fifteen Cases of Bribery.

Against Bombay Improvement Trust's Land Manager

BOMBAY, December 17.

As a result of the Police enquiry into a complaint lodged by the Bombay Improvement Trust, charging D. J. Samson, late Assistant Land Manager, with taking bribes the Fourth Presidency Magistrate has ordered summons to be issued against Samson. Mr. Correa, Secretary of the Improvement Trust, in his information before the Magistrate stated that David Joseph Samson, who is drawing a salary of Rs. 630 per month as Assistant Land Manager had to value properties in the course of acquisition by the Trust, and he was also managing certain properties acquired by the Trust and let out to the tenants. In December 1913, one of the tenants complained to the Chairman of the Trust that Samson had demanded bribe in default of payment of which Samson had threatened to increase the rent by 50 per cent. Similar complaints were received from several other tenants. The Board, after considering the letters, asked Samson to clear his character by taking proceedings against the complainants in the Courts. The case of defamation brought by Samson against one of the complaining tenants was tried by Mr. Ashton, Chief Presidency Magistrate, who in the course of a long judgment came to the conclusion, on the evidence before him that Samson had demanded bribe from the defendant and had actually received bribes from a number of tenants of the Improvement Trust properties. The judgment was carefully considered by the Board of Trustees and it was resolved to lay information before Presidency Magistrate charging Samson, and to request the Magistrate to remit the matter to the Police for prosecution after investigation by the C. I. D. Inspector Morris, after making exhaustive enquiries, has expressed the opinion that the Chief Presidency Magistrate's criticisms and contentions were well founded as regards bribes. In all fifteen cases of bribery were investigated by Mr. Morris the result being there was a "prima facie" case against Samson. Summons were accordingly issued.

The Bombay Cricket Matches.

Parsis Versus Hindus.

BOMBAY, December 17.

With a total of 337 runs and four wickets in hand, the Hindus resumed their overnight's innings to-day. After an hour's play the side was disposed of for a total of 386, which constitutes the Hindu record against the Parsis. The Parsis opened their innings at 12-45 and for three-quarters of an hour's play scored 35, losing two of their good men Capadia and Driver.

The remaining Hindu first innings:—

Butaraju l-b-w, Vatcha,	...	36
S. M. Joshi, not out	...	25
Y. J. Joshi, l-b-w, Mirja	...	0
Chandarana, c Vajifdar, b Vatcha	...	2
Extras	...	11
Total	...	386

BOWLING ANALYSIS.

	O.	M.	R.	W.
Mirza	22	6	59	1
Vajifdar	19	6	43	1
Warden	31	11	78	1
Kanga	6	3	12	0
Parekh	18	0	91	4
Vatcha	29	6	92	3

గోదావరి డెల్టాకాల్వలు

ఒక డెల్టాభూస్వామి మావేర కాకినాడనుండి
యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

గోదావరి డెల్టాలోని పెద్దయగుగుకాల్వలన్నియు న్యూతన్ శాస్త్రమును అనుసరించుచున్నవని గోదావరికాల్వలు. వానిలో కొన్నిటిని నిరుపాత మురుగు కాల్వలుగా మార్చి కావున నవి దొరతనమువారిచేత ద్రవ్యబడినవి కావు. అట్టి వానికొకటి కొంతభవమున వచ్చించి వాని ననుకూల స్థితియందు వలసిన చోట చిన్నయగుగుకాల్వలను క్రొత్తగ్రవ్వించి పెద్దవానిలో నానిన కలుపవలెను. పెద్దయగుగుకాల్వల కిటువలె మరమ్మత్తులకై మొక్కలు దుబ్బుగడ్డి కల్లు మొదలగునవి దట్టముగ నెదిగి నిరుపయోగములగుచున్నవి. వానియందముచేత మురుగుకాల్వలు గుండె నీరు సరిగ ప్రవహించుచున్నది. కొలుపు మొక్కలను గడ్డి దుబ్బులను మొరకదిబ్బలను తొలగించి మురుగుకాల్వలను చక్కగ జేర్చివయెడల నుద్యోగియును చిన్న వాడలవైఖోయి రాధాగోకాల్వలకలెనే మురుగుకాల్వలను కూడ కప్పడప్పుడు స్వయముగ బరిశీలన గలుగుదురు. జిడుకొకకయిన నపుడు మురుగుకాల్వలను కడగడగ నొక్కసారిగ బరిశీలించుటనే యుద్యోగియైదుడు ప్రయత్నింపవలెను. వానికి సరియైనగట్లు లేవు. వానిలో తుదకురు వానలనై నదిపుటకు నీలులేదు క్రొత్తగ తల పెట్టించిందతురలపద్ధతి ప్రబంధమునగుటకు మురుగుకాల్వలను శిశువుయగ జక్కపురువలెనని 1908 సం॥ ఇంగ్లీషువక్ కమిటీవాయెనుటను, 1909 సం॥ సర్ ఆర్థర్ లాలి గారియనుటను, 1912 సం॥ న సర్ మిక్రే హేమిక్ గారి యుటను, 1914 సం॥ న పెం టెండుపుపుపు పెనుటను జిల్లాశంఖు పురినిధులు విన్నవించిరి. ఈవిషయమున శ్రద్ధవహించుగున వాగ్దత్తులు లగుచున్న ను క్రియాయందు వ్యాపారము యథా స్థితిగనన్నది. డి. పి. దల్లియు ఉద్యోగి యులగు డెల్టానుండి తిరుగు బదిలీచేసి యచ్చటి కురుసాముసంబంధమున గోదాము లను వారు గ్రహించుటకై గావలయు క్యవధిలేకుండజేయుట చలన కడక లోపములు సంవత్సరములకొలది చక్కబడ నేర కున్నవి. ఇకపైదములొనున్న పెటిల్వెంటును జరుక్కుచున్న పెటిల్వెంటుఉద్యోగి యులు పంటకాల్వలకు భూమిచేరువగును

దుటను దానియాలమున పొలమున కేటెటినెక్కువ ఒండుచేరి యని యిదిసారవంతముగుటను తలపోసి తరచు రేటులను నిర్ణయించిరి. ఒక్కరిభూములు కాల్వలకు సమీపమునను దూరముననుండుటను బట్టి గ్రూపులను క్లాసులను నిర్ణయించి వేరు వేరు కక్షసాటిజేయెడు కిక్కురేటును నిర్ణయించిరి. పల్లపుభూములు సామాన్యముగా పంటకాల్వలకు చివరనుండుటవలనను వానికి తగినంత వంతుచున్న చేరకపోవుటయేగాక నీటియంపు ప్రమాదములకులలనకు వారికి తక్కువరేటు నిధింపబడెను. అట్టి కాల్వలచివర నుండెను పల్లపుభూములకు డి. పి. దల్లియు వారు మొదట నీటిని సప్లయచేసి యొకవచున్న మొరకభూములు కాల్వమొగనంటియొక్కను వాని కాల్వస్వయగ నీటినిచ్చుచు న్నాడు. ఎ.ఎ.వచ్చు భూముల గుంతులు తమవంతు దయ్యనం దాక నిరీక్షించక పోలమునకు నీరుపెట్టుకొనినయెడల, సంవత్సర కిక్కురేటులను నిధింపబడుచున్నవి. కావున ని ప్పటి నీటివంతకపు నిబంధన లి ప్పడ మును లో నున్న పెటిల్వెంటు శిథిలావస్థలకు విరుద్ధములై వాడకరములగు నున్నవి. ఈ సందర్భమున తమకు కల్గుచున్న కష్టములను ల నీ జిల్లా డెల్టారాయలు మహాద్దూరమున కపుడు ప్రతి గాగ్రమునుండియే దొరతనమువారికి దెబ్బకువచ్చుచున్నాడు. మురుగునీటి పోగుడుల గురుసాములను పోషించినయెడల పల్లపుభూములకు ముంపునవును మోపుతయు కల్లు నిధింపబడిన కాల్వల మొదటి మొరకభూములకు సామాన్యపుటూ ద్వైవాధముల కొలగ గలవు. పెద్దయగుగుకాల్వల కిక్కురు మరకర టింకలుగను నుడి నీరు పురా పారక చెట్లు చేయల తొనిండి వాని కృత్యమును నిర్వహించవలెనన్నవి వైసవెల్పి యుంటిమి. పంట కాల్వలను కలసి సరిగా త్రవ్వించి యావాన్లులో నుంచవలెను. మురుగు కాల్వల స్థితిని బరిశీలించుట యన సామాన్యముగ లోకలోపముల కొద్దు దానిని సమీపించు వోటికి పోయి చూచుట యని యర్థము. ఒక కొత్తయధికారి వికల-వోలు యుగు కాల్వలను చూడదలచిన యెడల గొల్లలమాయినాడ కొద్దుపయి బోవలయును; తుల్యభాగ ముగుగు కాల్వలను పరిశీలించదలచినయెడల నరసాత్రురపుకేట (ఇపుడు) వేళంగి గొట్టెపూడి, సంవత్సరవత్సరవోవల మును; పేకియగుగుకాల్వలను చూడదలచినయెడల గంగవరము, సంవత్సరై నిలిచి చూడవల

యును. ఇట్లునుటవలన మురుగుకాల్వలను తనిఖీచేయు నుద్యోగము లందరను నిట్లే పంపింపయి తనిఖీచేసోపంతువులగుచున్నారని చెప్పబడును. అవి గరునోపయోగములగు నుండకపోవుట వలన ప్రతియుద్యోగియైదుడు తగినంతకర్తవ్యము వహించుట కాతనికి సాధ్యము గాకున్నది. జలచయమైయున్న యనేకప్రకారముల మురుగునీటి పదుసాయముల యభివృద్ధిలో చక్కబడగల వని యీ సంవత్సరాంధమున దొరతనమువారు జేరొకగుండ ర్కమున చెల్పియున్నాడు. పెద్దయగుగుకాల్వలను చిన్నయగుగు కాల్వల నేకకాలమున మరమ్మత్తు చేయనియెడల ప్రయోజనముండనేరదు.

ఉచితము ఉచితము
క్రిష్ణమనుపండుగ సంవత్సరాది
నేడుకల నాటికి
అయిదు కూరగాయలు మాత్రమే
21 డిసెంబరు 1915, నరకు మాత్రమే ఉర్లుపుచ్చుకొనబడును.
ఇంగ్లీషు కూరగాయలు పండ్లు, పూలు, మున్నగునవి క్రొత్తగ కోసినవి, వాడనివి, సప్లయ చేయుటనును. ఇతరులకన్న చోకగా యిచ్చెదము.
మేలైన ఒకము పండ్లు, చక్కని పూలు, బొక్కెలా, ఆర్దులతో బంపెదము.
ప్రతి ఆర్దులతో ముందుగా పొమ్ము పంపబడవలెను. లేకున్న పంపబడవు.
మేము పంపునరకు తప్పక మీకు సంఖ్య వము గలిగించగలదని మానమ్మకము.
మావిలాసము:—
విలియం కంపెని
బెంగుళూరు
కూరగాయలు పండ్లు, పూలు, సప్లయచేయువాగు,
34 బ్రాడ్వే నుద్రాను.

జండు పార్వసూటి కలువ రుక్మ

ఎ లి ఫి న్స్ ను రో డు

బొంబాయి.

ఈ సంఘమువారు గొప్ప ఆయుర్వేదాషధ నిర్మాణశాల నేర్పరచిరి. హిందూదేశమందు విద్యుచ్ఛక్తి సహాయమున యంత్రములతో నాషధములను చేయు సంఘ మిది యొక్కటియే.

౧౯౧౪ వ సంవత్సరమున కలకత్తాలో అఖిల భారతాయుర్వేద మహాసభవారు బంగారు పతకమును మొదటితరగతి పట్టమును ఈ సంఘమువారి కొసంగిరి.

చెన్నపురి తంబుశెట్టి ఏధిలో ఆయుర్వేద కళాశాలా మందిరమున అఖిల భారతాయుర్వేద మహాసభవారు ఈ సంఘమువారి నాషధములను గూడ ప్రదర్శించెదరు. కాన వీని నెల్లవారును విచ్చేసి చూడవచ్చును. విషయములు తెలియగోరు వారు వైవిలాసమురకు వ్రాయవలెను.

జాతీయ ధి పారిశ్రామిక సంఘము

దీపావళి వసూలు.

1915 సంవత్సరం నవంబరు నెల 30 తేదీనకు చెన్నై ధిలోని జాతీయ ధి పారిశ్రామిక సంఘమున కీ క్రిందివారివలన చందాలు వసూలయినవి.

(చెన్నై పురిలోని వసూలు)

శ్రీమతి ఆరిబిసంతు గారు 100 రూ; శత్రువశేష్యుల అయ్యలగారు, తిరువల్వేళ్ళపంపేట 1 రూ; మూర్త్యరావు గారు, బొంబేటవల్ల 5 రూ; పి. సుబ్బరాజునాయుడు గారు, నాగూర్ 50 పి. రామస్వామిఅయ్యలగారు, తేనాంపేట 100 రూ యల్. యస్. పీఠరాధుకాశ్యం, పి.రంగస్వామిఅయ్యంగారు ద్వారా పి.యస్. హైస్కూలు బాలరకల్ల వసూలు రూ 30.4-2 తిరువల్వేళ్ళపి. హిందూ హైస్కూలు బాలరకల్ల వసూలు 167-8-8; కె. రాజగోపాలకర్ ద్వారా విక్టోరియా హాస్టలులోని వసూలు 6-7-0; జి. రాజారావు గారికల్ల తిరువల్వేళ్ళపంపేట లోని వసూలు 11-11-8; కె. రామానజులనాయుడుగారి ద్వారా హిందూ తిరువల్వేళ్ళపంపేట మూలబాలరకల్ల వసూలు 78-14-9 ముత్యాలపేట హైస్కూలు బాలర కల్ల వసూలు 125-7-10; శ్రీమతి ఆరిబిసంతు గారు 6-8-6 చాకల పేట వార్డు ద్వారా హైస్కూలు బాలరకల్ల వసూలు 40-8-11; ఎల్.బి.బాబు, పరశువాకం లో జి.రంగచాన్ల బాబు, జి.వి. మధ్యకృష్ణయ్యగారు వేయించిన వసూలు 98-6-6; రాజుఅయ్యల, రామలింగయ్యల రెండవ పూడెంట్లు వసూలు లో చేసినవసూలు 14-1-0

(గ్రామాంతరపు వసూలు)

వేంకటేశ్వర అయ్యలగారు వరేలాల వైదాపేట జీ చన్న కాశీజిలో చేసినవసూలు 14-12-6; తంజావూరు డిస్ట్రిక్టు కాశీజిలో చేసిన వసూలు 5-0-0 రావు సా రమ: యస్. కృష్ణస్వామి అయ్యలగారు 5-0-0 రావు సా హెలు వశేష్యులగారు 3-0-0 రావు సాహెలు పి. సి. కృష్ణస్వామి అయ్యలగారు 1-0-0 సి. సుందరరామ అయ్యల గారు 1-0-0; జి. కొండెగారు 1-0-0; కె. యస్. వెంకట రామకర్ గారు 1-0-0 జి. యం. యం. వరీపు సాహెలుగారు 1-0-0 కె. పి. మహ్మదు ఖాసిం సాహెలుగారు 1-0-0 జి. రామ అయ్య నాయుడు గారు 1-0-0 యె. రాజ గోపాలకర్ గారు 1-0-0; పి. పి. వెంకట రావు గారు 0-4-0; ధివాలోని విద్యార్థులకల్ల చేయబడినవసూలు 45-0-0; ముడికొండాక యె. స్కూలు బాలరకల్ల వసూలు 8-5-0 కర్నూలులో యె. నరసయ్యగారి ద్వారా పి. యం. హెచ్. స్కూలు, యం. హెచ్. స్కూలు బాలరకల్ల వసూలు 10-0-0; కేలూరులో పి. యె. రాఘవాచార్యుల ద్వారా శ్రీమహం తుస్కూలు బాలురు 27-12-0 గుంటూరులో కె. వెంకటప్ప అయ్యగారి ద్వారా జి. హెచ్. యె. స్కూలు బాలరకల్ల వసూలు 28-7-0 అంబాపేటలో పి. యె. శ్రీనివాస అయ్యగారి ద్వారా హైస్కూలు బాలరకల్ల వసూలు 69-4-0 అనంతపురంలో కె. కృష్ణరావు గారి ద్వారా యె. హెచ్. స్కూలు బాలురు 85-0-0 ఊర్లుపల్లిలో యె. పిరజ్యాచా ర్యుల ద్వారా బోర్డు స్కూలు బాలురు 3-8-0; ధర్మలో యె. గోపాలకృష్ణయ్యల ద్వారా కాశీజి బాలురు 52-0-0 గోపాలకృష్ణయ్యలగారు, మధుర 3-0-0 తిరువత్తూరులో పి. కణవతిఅయ్యల ద్వారా యె. హెచ్. స్కూలు బాలు 6 25-0-0. కెన్నగం లో రామచంద్రఅయ్యల ద్వారా బో క్క హైస్కూలు బాలురు 6-0-0 మదకపల్లెలో ఆర్. గిరీరా గారి ద్వారా తిరువల్వేళ్ళపంపేట కాశీజి బాలురు 100-0-0 వం కోణంలో యె. పి. బాలసుబ్రహ్మణ్య అయ్యల ద్వారా వసూలు 28-15-0 కాశీజి పట్నంలో మధునూడనరావు గారి ద్వారా వసూలు 28-14-0 సి. దాసుంగలంలో పి. తురామ అయ్యల ద్వారా వసూలు 11-11-0 లకాడులో యె. పి. కృష్ణశేట్టిగారి ద్వారా వసూలు 0-0 కాశ్యేటికరంలో జి. చంద్రమాలి ద్వారా వసూలు 0-0 పులివెందులలో వెంకటరావుగారి ద్వారా వసూలు 2-0 బల్లెలలో యె. జి. యం. సుందరంగారి ద్వారా వసూలు 4-4-0 అనుపురాళిలోని జి. మురళీనాథ శేట్టి గారి ద్వారా వసూలు 3-0-0 పుచ్చక్కట్లలో; తాళ్లపి. ఎ. సుగోపాల నాయుడుగారి ద్వారా వసూలు 30-0-0 తంజావూరు లో యె. వెంకట రామ అయ్యల ద్వారా వసూలు 0-9-0 మాత్రనూరు గ్రామంలో బాలు 1-14-0 సరవల్లి గ్రామంలో వసూలు 2-9-0 కొళ్ల లో పి. సోనాచలంగారి ద్వారా వసూలు 60-0-0

శ్రీ వైభవం లో యె. గోపాల అయ్యల ద్వారా వసూలు 70-4-0, కొడిగల్ పట్టిలో యె. కృష్ణయ్యలగారి ద్వారా వసూలు 44-12-8, కులిశెట్టి ఆర్. రంగనాథరావు ద్వారా వసూలు 35-0-0 కొయిలూరులో పి. వి. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యల ద్వారా వసూలు 84-13-0 తిరువల్వేళ్ళపంపేట పి. కోదండరామయ్యల ద్వారా వసూలు 108-7-0 బ్రహ్మణ కోడూరులో యె. రాధాకృష్ణయ్యలగారి ద్వారా వసూలు 15-0-0 తిరుచినాపల్లిలో యె. రాజగోపాలయ్యల ద్వారా వసూలు 11-0-0 వాణిజ్యంబాడిలో పి. సూర్యవారాయణ కాశ్రి ద్వారా వసూలు 23-0-0; ఇచ్చా పూ రలో పి. వెంకట్రా మ అయ్య గారి ద్వారా వసూలు 11-9-0; లాల్ గుడిలో పి. సి. కోదండరామయ్యల ద్వారా వసూలు 15-4-6 అంగరెలో వైవారి ద్వారా వసూలు 2-10-0 పున లూరులో వైవారి ద్వారా వసూలు 2-5-6 కడపలో గుండు రావుగారి ద్వారా వసూలు 34-2-0 మేలపాళ్యంలో యె. యె. శ్రీనివాసయ్యల ద్వారా వసూలు 6-0-0 చిన్న ధారాపు రంలో పి. వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారి ద్వారా వసూలు 3-10-0 మాయవరంలో యె. గోపాలయ్యల ద్వారా వసూలు 22-2-0 తంజావూరులో ఇ. మూర్త్యరామయ్యల ద్వారా వసూలు 170-0-0 తిరుకంపలియూరులో జి. యె. సేతురావు గారి ద్వారా వసూలు 5-0-0 మినకల్లులో యె. పి. కె. లక్ష్మీ నర సిం హ్య అయ్యల ద్వారా వసూలు 5-2-0 పెద్దాపూరులో యె. పద్మనాభయ్యల ద్వారా వసూలు 8-9-0 కియాళిలో ఆనంద్ కె. చిదంబరనాథ మొదలగారి ద్వారా వసూలు 88-10-6 తూర్పువడిలో కృష్ణయ్యలగారి ద్వారా వసూలు 264-0-0 నరసాపూరులో పి. యె. నరసింహయ్యంగారి ద్వారా వసూలు 20-12-0 పెంకొండలో హెచ్. శేషగిరిరావు గారి ద్వారా వసూలు 56-13-0 తిరువూరులో జి. పి. సంజయయ్యగారి ద్వారా వసూలు 47-15-0 పొద్దు టూరులో పి. భీమరావు గారి ద్వారా వసూలు 33-6-6 తిరు చనాపల్లిలో కె. పి. నాగరత్నంగారి ద్వారా వసూలు 5-6-0 తిరుచనాపల్లిలో జి. యె. వెంకటాచార్యుల ద్వారా వసూలు 3-0-6 తెన్నూరులో యె. రఘునాథంగారి ద్వారా వసూలు 29-11-6 పి. రామరావుగారు, మంగనల్లూరు, 5-0-0 జి. కొమరయ్యగారు, అపలాపురం 1-0-0 జి. యె. లోక సుందరంగారు, దిండిగల 1-0-0 యె. ఆర్. యె. రామ స్వామిశేట్టిగారు, పల్లత్తూరు 10-0-0 పి. పంచావళీశ్యం, తొంగలిపురం 1-0-0 యె. సుబ్బారావు పంతులుగారు, రాజమహేంద్రపురం 5-0-0 రావుపాపయ్య సి. పరదరాజ మొదలియూరు, సికిందరాబాదు 5-0-0 ఆనంద్ వి. కె. రామానుజాచార్యులనాథు, మంభకోణం 5-0-0 పి. ఆర్. హల స్వనాథంగారు, మహబలిపురం 10-0-0 పి. కొళ్లవేసామి గారు, పెరంపల్లియూరు 5-0-0 యె. ఆర్. యె. యె. పి. అబ్బామలెశేట్టిగారు, కానూరు కాటాక 10-0-0 కె. జి. అచ్చయ్యగారు జమ్మ 10-0-0

వీరవూజు

ఇంకా పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరిత్రలు చక్కని శైలిలో వర్ణించబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదిగల కాంధ్రమున మతియొకటి లేదు. వెల రేపకు బైండు 0-12-0 కాలికో బైండు 1-0-0 శ్రీ కృష్ణ దేవరాయని చిత్రపట ముచితము. వలయువారు:- శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, 7, తంజుశేట్టిపేట, మదరాసు.

Wanted

మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను

కళాశాలయందు మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు నేర్చుటకును, వర్కు-షాఫ్ వనులను జూచుటకును ఒక మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను. తమ యొక్క యోగ్యతలను తెలియపర్చుచు ప్రిక్షసి పాలుకు దరఖాస్తులు పంపవలెను. ఆంగ్లజాతీయకళాశాల, మచిలీపట్నం.

యువతీ విద్యానిలయము-బాపట్ల

లోనకు నెకండరి పరీక్ష పాస్ అయి (ట్రైనింగు అయినట్టి యువపాఠ్యయిని యొక్క-ర్థను మెట్రిక్యులేషన్ (ట్రైనింగు) పాస్ అయిన మెట్రిక్యుల్టరును ఈ పాఠశాలకు ఉపాధ్యాయులు కావలసియున్నది. అట్టివారైనను యెడల తమ దరఖాస్తులను ఈ క్రింద సంతకము చేసినవారికి ఈ సంవత్సరము ఆఖరులోగా తమ దరఖాస్తులను పంప వేడు చున్నాము. తా మెంత వేతనమును గోరునది దరఖాస్తులో తెలియపరచునది. బాపట్ల వో. సీతమ్మ.

“శబ్దకౌముది”

అను నకారాది ఆంధ్రనిఘంటువు. ఇది జేబులో ఇముడగలది. ఇట్టిది నే తెక్కడనలేదు. కావున ఆపూర్వమైనది. వెల మిక్కిలి సరసము. ఫలమధికము. ప్రతి ౧ కి మె. రు. ౧. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. వలయువారిట్లు వ్రాయుడు. యె. వి. రంగారావులు, 88; వరదాను త్రిపురన్ వీధి, చెన్నైపురి.

మోటారుబండి నడపుట

మోటారుబండ్లను ప్రతినులభిం గా నడుపునిపుణతను సం పూర్ణముగ నేర్చుకొన గోరువారు మాకు వెంటనే వ్రాయుడు. జి. మోటారు హైరింగు కంపెనీ, [ఓరిఫోక్ నెం 838] 13, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

జ్యోతిశ్శాస్త్రమున జాతక భాగము

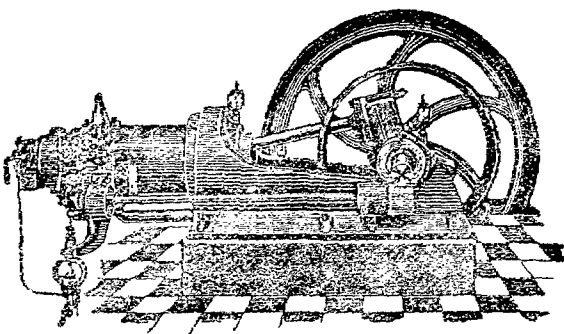
వలయువారు వారి జాతకముయొక్క నకలు గాని సరి యైన జననకాలము, తేదీ గాని వ్రాసి పంపించవలెను. అట్లు పంపినయెడల జాతకము పుట్టిడి లగాయతు యిప్పటివరకు జరిగిన యావత్తు ఫలములు అనగా జాతకునియొక్క రూపము, ధనము, భూమి, కళత్రము, సంతానము, ఉద్యోగము వగైరా లు వీటిలో ప్రత్యేకము వ్రాసి 1 రూ.లకు వి. పి. గా పంప బడును. ఇవి సరిగా రుజువైన యెడల ముందు జరగబోవు యావత్తు సంకతులు గల పూరాజాతకము శాస్త్ర సమ్మత ముగా వ్రాసి 4 రూ.లకు వి. పి. గా పంపబడును. వి. పి. ఖర్చులు క్రింద 2 అణాలు అదనముగా నగును. జననకాలము గాని అడ్రెస్సుగాని సరిగాను వివరముగాను లేనియెడల జాతకములు వ్రాయబడవు. ఇట్లు విధేయుడు ఆకెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి, గోపాలపురము, కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD)
అందరి మనస్సును రమింపజేయు
ఆటో దిల్ బహారు
మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వవాసనయును కలదు. ఆరోకహారో సారాయి యెడలగువాటియొక్క సంబంధము బొత్తుగాలేదు చేతిగుడ్డలోగాని చొక్కాను నైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందనవనము మధ్యలోనుండు యెంత సుఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంతయుభవింతురు. ఇతర వాసనలు యేవేనియండినా యా 'ఆటో దిల్ బహారు' యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసిపంపుడు. వెల 1/2 (రాసు 1-3 రూ. 0-0-0
,, 1 (రాసు 1-3 ,, 0-12-0 వి.పి. చార్జి రూ. 0-4-0 ప్రత్యేకము
,, 1/2 అవున్సు 1-3 ,, 2-0-0
ఒట్టోదిల్బహారు నుగంధశాస్త్ర ఒకటికి వెల 0-1-0-0.
ఒటినిలియునప్పుడు ఒట్టోదిల్ బహారు చేరువ చేరితీరి తీయవలెను. ఈనగంధ వ్యక్తియు ప్రతి వసానంబు నొప్పు గొప్పు చేరుగల మకాయలలో దొరకును. అట్లు వారకవియెడల సోదపజెంట్లు
సోదపజెంట్లు:-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ షెమికల్ కంపెనీ, నెం 15కి జూమాయసీరు, బొంబాయి.
మద్రాసు ఏజెంట్:-మహతా పునఃప్రకృత మూర్తి, నెం 28, వైనాబజార్ కోడ్, హుంకడినూరు, మద్రాసు.

రాబుసన్ సెమిడినేట్ క్రూడాయిలు (కిరసనాయిలు) యింజనులు

3 మొదలు 60 గుట్టములవరకు వలకు స్పేరు సామానులు సహా స్టాక్కులో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, విశాఖరము, తణుకు, విశాఖపట్టణము, పాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రామ్నాడు, కారికాళు, నాగపట్టణము, కోయంబత్తూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి సులభముగను పనిచేయుచున్నవి.

డేవీపాక్స్ ను స్త్రీము యింజనులు, గ్యాసుయింజనులు, బోయిలర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (నల్లగల్ల నీళ్ల పంపులు, డాంకి పంపులు, చేతితో ముంగడ్ల చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రనైనను గ్యాసుయింజను వగైరాల కుపయోగించు బొగ్గుగామాపు, రిటార్టులున్న, బియ్యముచేయు హార్టు పేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమావద్ద విడివిగాను, సరసమైన వెలలకున్న దొరకును. తప్పిలు తెలిసికొనువాడు నయచేసి మాకు వ్రాయుడు.

ఇండియన్ కామర్సు అండు ఇండస్ట్రీసు కంపెనీ,

[హాంబిల్ట్ కంపెనీ:— బెజవాడ, తంజావూరు. ఇంజనీయర్లు మెషనరీ వర్తకులు, మదరాసు

నీయల (REGD)

హేర్ ఆయిల్

సింహ హేర్ ఆయిల్ వెంట్రుకులను వృద్ధి చేయును. నెరసిన వెంట్రుకులను, ఎఱ్ఱని వెంట్రుకులను నలుపుచేయును. రాలు వెంట్రుకులను ఆపును. మేదస్సును చల్లగానుంచును. ఇది బహురమ్యమయిన నువానలలో కూడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పువ్వులులతోటయం దున్నట్లుండును.

౧౯౧౩ నంబి మైహారునందుంచబడిన ఎగ్జిబిషనునందు దాని శరీరమునకు ఒక సువర్ణ పతకము నిచ్చిరి. మజియ భాద్రపదయందుంచబడిన ప్రదర్శనమునందు బొంబాయి గవర్నరు సాహేబు హిజు ఎక్సలెంకు లాల్ల వెల్లింగ్టన్. జి. సి. వి. ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాపత్రము నిచ్చిరి. ధరలు: బుడ్డి ౧కి రూ ౧౦-౦, ౩కి ౨౦-౦. తపాలాకర్చులు ప్రత్యేకము. సోల్ ఏజెంట్లు:— కాకు అంగు కో, సి. పి. టాంకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి

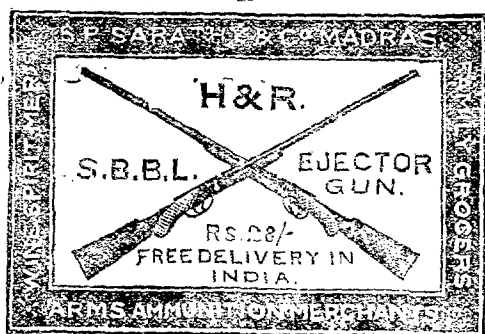
శ్రీమదాంధ్ర బహండ్ర పురాణము

[౪ వ వ్యక్తి కా వ్యక్తి ము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేజనులు మల కెట్టి పరిణామములకు బొందినది? మనుజులస్థితి మొదలైనట్లుండే? కులభేదములేకలిగి? ధర్మము తెప్పడెట్లు మాన్యునొండే? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరమరామచరిత్రము, శుకరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మచర్య స్థితిగతులు ముండెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లింద నేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచియుభిప్రాయము నిచ్చియున్నది. శ్రీలిమిగుల కులభము. మంచికాగితములవై ముద్రింపబడి నిందు క్యాలికో లైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-౦-౦ అత్యంత ప్రతి 5-౦-౦ కర్చులు కేతే. వలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి కేసాద్రిశర్మ, తెలుగుపండితుడు, ముద్రికానిపుర హైస్కూలు, కడప.

స్వీడన్ లో తయారుచేయబడిన యాదిగున కనుపరచబడియున్న జోడుకుపాకుల మార్కుగల నిప్పుపెట్టెలను తెప్పించుకొనుడు. బహుళా దొరుకగల వాటిలో మంచిది. ప్రతి పదిపెట్టెలను రెండుపెట్టెలయందు రెండు 5 రూపాయల నోటు పెట్టబడియున్నది.

కుపాకీ మందుగుండ్లు కగయరా సామానుల ధరలను వెలుపు పట్టి కొరకు వ్రాయుడు.

ఎన్. పి. సారథి అండు కంపెనీ,

81, వైశాలిబాహుగోడ్డు మదరాసు.

THE HOTEL CLARENCE.

[Phcn 341]

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.

Book your orders for Xmas & New year Cakes early;

Our Decorations and Ornaments special this Year

Xmas toys and Fancy Boxes for presentation are for sale.

Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

FOR XMAS AND NEW YEAR

FRUITS—Apples, Coorg oranges, Spanish and Black grapes, Peaches, Pomegranates, etc. of Superior quality

VEGETABLES—Fresh English Vegetables.

FLOWERS—Cut Flowers, Bouquets.

Garlands for Presentation.

Also English Vegetable and Flower Seeds

Fruits, Plants, Etc.

Price List And Catalogue With Illustrations on Application.

N. RUDRAPPA & SON,

LAL BAGH ROAD, BANGALORE.

BEST SANDAL STICKS (UDUBATTI.)

Amber	Batti	per seer	Rs. 8, 6, 5, 3, & 2.
Kasturi	"	"	" 3, 2, & 1/8.
Javaji	"	"	" 4, 3, & 2/8.
Punugu	"	"	" 2, 1/8 & 1.
Panneer	"	"	" 1, & As. 12, 8.
Kasturi billay each	"	"	" 1, & As. 12.
Kesavi	As. 12.
Hasi	As. 8, 6, 4.

Apply to:—

WILLIAM & Co.,

High Class Perfumers.

CHAMARAJAPET,

Bangalore.

కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1-కి అ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, పారదోలును

240 కణ్ణులుగల పెట్టె 1-కి అ 12

నిజ పారదోలుములకు చీమలను నశింపజేయును నల్లులను దోవలను, పుస్తక కేటికలను చిమటలనుండి కాపాడును.

సోలువండ్లు:—శ్రీ. హర అందుకో,

16 చినాబాహుగోడ్డు మదరాసు.

మాగాణిభూములకు నీరుపారించు

టెన్ గేరో'ను మించిన నీరులోడుయంత్రము

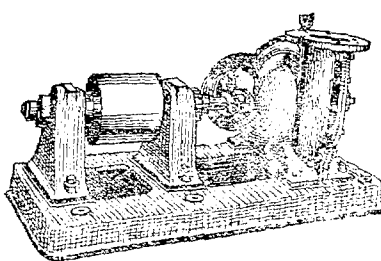
(పంపు) లేదు.

పేరొందిన మధ్యస్థలావకర్షిత జలాహరణయంత్రము.

ట్రైపు "A" పైకి 36 అడుగులవరకు.

గృహపయోగమునకును,

తోటలయందు నీరుపారించుకొనుటకు

చిన్న చిన్న చేయంత్రములును కావల

సినచో క్రిందిఅడ్రసుకు వ్రాయుడు.

టక్సు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్,

ఇంజనీయర్లు, 9 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

